

Esper Agger
Ellemosevej 2
Hygum
7620 Lemvig

19. maj 2016

Tillægsgodkendelse af Sdr. Byskov

CVR-nr. 26 98 44 67

Ellemosevej 2, 7620 Lemvig
matrikel nr. 9a, Præstegården, Hygum

Teknik & Miljø

Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.18P19-0100
S.nr.: 132519
B.nr.: 1061007

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 2,
Q-gruppen 16/02-2015

Godkendelse af den 19. maj 2016
Annoncedato den 23. maj 2016

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet.....	6
1.2. Afgørelse.....	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår for tillægsgodkendelsen	8
1.5. Offentlighed og høring	11
1.6. Klagevejledning	13
2. Generelle forhold.....	15
2.1. Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold	15
2.2. Gyldighed.....	15
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	15
3. Anlægsbeskrivelse.....	17
3.1. Lokalisering	17
3.1.1. Landskabelige forhold	17
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	18
3.3. Energi- og vandforbrug	20
3.4. Gener	21
3.4.1. Lugt	21
3.4.2. Støj	22
3.4.3. Lys.....	22
3.4.4. Fluer og skadedyr.....	22
3.4.5. Støv	23
3.4.6. Transport	23
3.5. Forurening.....	23
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	23
3.5.2. Husdyrgødning og foder	24
3.5.3. Affald.....	25
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer.....	25
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	25
3.6. Ammoniaktab - generelt.....	26
3.7. Ammoniakupåvirkning af natur	26
4. Arealbeskrivelse	29
4.1. Habitatvurdering	31
4.1.1. Nitrat til overfladevand	31
4.1.2. Fosfor til overfladevand.....	33
5. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter).....	37
<i>Bilag</i>	<i>40</i>

Datablad

Ansøger	Lemvigegnens Landboforening Industrivej 53 12, 7620 Lemvig hek@lemvig-landbo.dk Tlf.: 96 63 05 68/21 41 66 82 for Esper Agger Ellemosevej 2, 7620 Lemvig Tlf.: 97 81 00 65/22 51 90 29 4agger@gmail.com
Husdyrbrugets adresse	Ellemosevej 2 7620 Lemvig
Matrikelnummer	9a, Præstegården, Hygum, m. fl
Virksomhedens art	Avl af malkekvæg
Ejer	Esper Agger Ellemosevej 2, 7620 Lemvig
CVR-nummer	26 98 44 67
CHR-nummer	56 593
P-nummer	1.001.586.132
Kontaktperson	Esper Agger Ellemosevej 2, 7620 Lemvig Tlf.: 97 81 00 65/22 51 90 29 4agger@gmail.com
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

Læsevejledning

Denne tillægsgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrloven.

*Tillægsgodkendelse med
vilkår*

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at der opføres en ny kostald, goldkostald, ny ungdyrstald og en ny gyllebeholder på Ellemosevej 2, 7620 Lemvig.

Dyreholdet søges udvidet til i alt 500 malkekøer (13.000 kg. EKM), 102 småkalve (0-6 mdr.), 300 opdræt (6-24 mdr.), 26 opdræt (24-25 mdr.) og 322 tyrekalve (40-60 kg).

Husdyrgødning fra den søgte produktion afsættes til bedriftens udbringningsarealer og Lemvig Biogasanlæg A.M.B.A.

Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 85 091.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt om udvidelse af husdyrproduktionen på Ellemosevej 2, 7620 Lemvig.

Tillægsgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrlovens § 12, stk. 3.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 19. maj 2016.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ansøgers beskrivelse

Tillægget omfatter en udvidelse af dyreholdet i forhold til godkendt tillæg fra 2015. Antal malkekøer udvides fra 470 stk. til 500 stk. Desuden ønskes etablering af ny ungdyrstald med 300 sengebåse til kvier 6-24 mdr. og 3 dybstrøelsesbokse til småkalve 3-6 mdr., da alle kvier tages hjem fra kviehotel til Ellemosevej 2. Der ønskes fortsat godkendelse til at etablere tilbygning til kostald med 138 ko/kviepladser samt ny gyllebeholder på 4000 m³. Der etableres 2 malkebotter mere på bedriften.

Udspretningsarealerne er reduceret med 5,88 ha fra 319,33 ha til 313,20 ha. Overskydende kvæggylle afsættes til Lemvig Biogasanlæg.

Bedriftens husdyrhold ønskes ændret og udvidet til 500 malkekøer, 102 småkalve 0-6 mdr., 300 opdræt (6-24 mdr.), 26 opdræt (24-25 mdr.) og 322 tyrekalve til 40-60 kg. Køernes mælkeydelse er sat til 13.000 kg. Der ønskes mulighed for at variere besætningssammensætningen indenfor det godkendte antal DE.

I forhold til tillæg 2012 vil antal malkende køer i eksisterende kostald være det samme. I kælvnings- og goldkostald udvides antallet af malkekøer til 71 og 10 drægtige kvier. Kælvninger foregår på dybstrøelse. I den nye tilbygning vil der blive plads til 122 malkekøer og 16 drægtige kvier. Der anvendes kønsorteret sæd på ejendommen, så det er vurderet, at der skal bruges ca. 85 % kvietillæg. Resten sælges til videre opfodning og betegnes derfor som tyrekalve i ansøgningen. I den nye kviestald vil der blive plads til 51 småkalve i dybstrøelse og 300 kvier i sengebåse med spaltegulv med skrab ovenpå og linespil i gyllekanalerne.

Placering af anlæg fremgår af bilag 1.

Lemvig Kommunes bemærkninger

Der er tidligere meddelt tillægsgodkendelser til udvidelse af husdyrbruget, som ikke er taget i brug.

Udvidelse af kostald og goldkostald, kalvehytter samt gyllebeholder er tidligere godkendt ved tillæg i 2012. Dette projekt er på ny godkendt ved tillægsgodkendelse i 2015, suppleret med udvidelse af husdyrbrugets møddingsplads.

Kalvehytterne som er godkendt i tillæg fra 2012 er etableret. Den resterende del af tillægget er ikke taget i brug inden for tidsfristen og er nu bortfaldet.

Det nu søgte projekt er ændret i forhold til disse tidligere tillæg ved, at der nu søges opført en ny ungdyrstald mellem ejen-

dommens maskinhus og Thyborønvej. Udvidelsen af goldkostalden og møddingspladsen indgår ikke i det nu søgte projekt.

Dyreholdet søges desuden udvidet til et større antal malkekøer og opdræt end tidligere.

Lemvig Kommune bemærker i øvrigt, at ansøgers ønske om mulighed for at variere besætningssammensætningen inden for det godkendte antal DE ikke kan imødekommes på baggrund af det søgte projekt, da ansøgningen ikke beskriver miljøpåvirkningerne af de konkrete, forventede, variationer.

1.4. Vilkår for tillægsgodkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt tillægsgodkendelsens vilkår.

Der gøres opmærksom på, at de valgte virkemidler og miljøteknologi skal være etableret og i brug senest når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes.

Tillægsgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Tidsfrist

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at den er meddelt.

2. Produktionstilladelse

Godkendelsen omfatter en årsproduktion på maksimalt

500 malkekøer (13.000 kg EKM)

300 kvieopdræt (6 - 24 mdr.)
26 kvieopdræt (24 - 25 mdr.)
102 småkalve (0-6 mdr.)
322 tyrekalve (40 – 60 kg)

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Placering og udformning af nybyggeri

Ny kostald, ungdyrstald og gyllebeholder skal placeres som vist på oversigtskort i bilag 1.

Ny kostald må udgøre en forlængelse af den eksisterende kostald på maksimalt 55 meter og maksimalt i samme bredde og højde som den eksisterende kostald.

Ny ungdyrstald må udgøre maksimalt 26,6 x 85,8 meter

Ny gyllebeholder må udgøre 4.000 m³ med en diameter på maksimalt 36 meter.

4. Indretning og drift af staldsystem i ny kostald

Den projekterede kostald skal udføres som sengebåsestald med spalter, robotskraber og linespil.

Robotskraberen skal indstilles til at skrabe gangarealet ved foderbordet hver time. Øvrige gangarealer skal skrubes minimum hver fjerde time.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbrugget.

Linespil med skraber skal installeres i langsgående og tværgående kanaler.

Der skal hver dag foretages skrabninger af kanalerne (langsgående og tværgående) hver ottende time.

Skraberen skal være forsynet med timer.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbrugget.

5. Indretning og drift af staldsystem i ny ungdyrstald

Den projekterede ungdyrstald skal udføres som sengebåsestald med spalter, robotskraber og linespil.

Robotskraberen skal indstilles til at skrabe gangarealet ved forderbordet hver time. Øvrige gangarealer skal skrubes minimum hver fjerde time.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Linespil med skraber skal installeres i langsgående og tværgående kanaler.

Der skal hver dag foretages skrabninger af kanalerne (langsgående og tværgående) hver ottende time.

Skraberen skal være forsynet med timer.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

6. Skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

7. Beredskabsplan

Ejendommen skal til stadighed have en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal beskrive hvordan uheld og driftsforstyrrelser, som kan medføre risiko for miljøpåvirkninger vil blive håndteret.

Beredskabsplanen skal opbevares på ejendommen, opdateres efter behov, være tilgængelig for de ansatte på ejendommen, og fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

8. Udbringning af husdyrgødningsprodukter på udbringningsarealer

Der må årligt maksimalt udbringes følgende mængder og typer af husdyrgødningsprodukter på bedriftens udbringningsarealer:

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	N-udnyttelse
Dybstrøelse	5.511,03	742,25	57,22	45 %
Kvæggylle	58.144,17	8.430,23	661,53	70 %
Total	63.655,20	9.172,48	718,75	-

9. Overførselsaftale med biogasanlæg

Der må årligt afsættes kvæggylle i en mængde på op til 20.044 kg N og 3.003 kg P til Lemvig Biogasanlæg A.M.B.A., CVR 28 45 08 50.

10. Overførselsaftale med tredjemand

Der må årligt afsættes kvæggylle i en mængde på op til 4.287 kg N og 712 kg P til Sønderbyvej 30, 7620 Lemvig, CVR 45 59 93 10.

11. Ekstra efterafgrøder

Der skal etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende generelle efterafgrødekrav. De ekstra efterafgrøder skal opgøres og etableres efter samme regler, som de generelle efterafgrøder.

12. Etablering af to meter bræmme eller stabil kronekant

Ved det nordvestlige hjørne af mark 22-0 skal der langs den åbne grøft mod nord udlægges en to meter gødnings- og dyrkningsfri bræmme, jævnfør bilag 8.

Alternativt hertil kan der etableres og vedligeholdes en stabil kronekant mod grøften, således at der ikke ved erosion eller lignende opstår en direkte transportvej for overfladevand fra mark til grøft.

Kronekanten skal langs hele grøften kunne forhindre, at overfladevand ved tøbrud og større regnhændelser strømmer uhindret fra jordoverfladen til grøften.

13. Egenkontrol af spalteskrabere

Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at spalteskrabere i den projekterede kostald og ungdyrstald er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

14. Egenkontrol af energi- og vandforbrug

Husdyrbruget skal opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Ressourcer: Årlige opgørelser af ejendommens samlede vand- og energiforbrug.

1.5. Offentlighed og høring

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og eventuelle andre interessenter orienteret om forslaget ved 3 ugers høring. Følgende er hørt:

- Ellemosevej 3, 7620 Lemvig
- Ellemosevej 4, 7620 Lemvig
- Ellemosevej 6, 7620 Lemvig
- Ellemosevej 9, 7620 Lemvig
- Ellemosevej 10A, 7620 Lemvig
- Ellemosevej 11, 7620 Lemvig
- Ellemosevej 13, 7620 Lemvig
- Agerskovvej 2, 7620 Lemvig
- Agerskovvej 3, 7620 Lemvig
- Kirkebyvej 1, 7620 Lemvig
- Hovedvejen 61, 7790 Thyholm
- Højlandvej 6, 7620 Lemvig
- Bredgade 16, 1. th, 7680 Thyborøn
- Sønderbyvej 30, 7620 Lemvig
- Pillevej 12, 7620 Lemvig
- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 23. maj 2016, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Ellemosevej 2, 7620 Lemvig
- Lemvigegnens Landboforening, hek@lemvig-landbo.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk

- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 868 af 3. juli 2015. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af følgende;

- Ejeren af Ellemosevej 2, 7620 Lemvig
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som

du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur og Miljøklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12, stk. 2 har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Natur- og Miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 20. juni 2016 ved kontortids ophør.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrlovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Ændringer i ejendommens ejerforhold eller driftsherre skal anmeldes til Lemvig Kommune.

Etablering, udvidelse eller ændring af tekniske anlæg, stalde, opbevaringsanlæg m.v. skal forhåndsanmeldes til kommunen.

Inddragelse af nye udbringningsarealer, overførselsaftaler, herunder overførsler til biogasanlæg skal forhåndsanmeldes til kommunen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan kun ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen efter forhåndsansøgning vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jævnfør § 25 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2. Gyldighed

Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter at godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses i dette tilfælde for udnyttet ved etablering af det søgte byggeri.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i **2024**.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

3.1. Lokalisering

Staldanlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrlovens §§ 6 og 8 fremgår af tabel 1.

Afstande er målt fra nærmeste hjørne på stalde eller gødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav
Nærmeste nabobeboelse (Ellemosevej 3)	196 m	50 m
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Klinkby)	675 m	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v.	>3 km	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg (Stigårdvej 25)	1 km	25 m
Alment vandforsyningsanlæg (Engbjerg Vandværk)	1,4 km	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	244 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	101 m	15 m
Naboskel	116 m	30 m

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde jævnfør Husdyrlovens § 7, ligger cirka 2 km nordvest for staldanlægget.

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet overholder de generelle afstandskrav i Husdyrlovens §§ 6, 7 og 8.

3.1.1. Landskabelige forhold

Landskab og geologi

Sønder Byskov er placeret for foden af den sydøstlige side af Hygum Bakker, et kuperet morænelandskab formet af den sidste istid.

Hygum Bakker strækker sig som et næs ud mod Harboøreland og Plet Enge mod nord og engene mellem Hygum og Tørring sogne, med den i dag afvandede Vestersø, mod øst.

Morænelandskabet med Hygum Bakker, de omkringliggende engområder, Harboøreland og Vestersø er et særligt landskabeligt interesseområde, skabt af den sidste istid. Området ønskes friholdt for elementer, der i væsentlig grad kan forstyrre oplevelsen af landskabet.

Projektet i landskabet

I forbindelse med miljøgodkendelse i 2012 og 2015 er der foretaget landskabsvurdering, hvor ejendommen er beset fra forskellige indsigtsretninger.

Fotos, samt oversigtskort og en revideret landskabsvurdering på baggrund af det søgte projekt ses i bilag 4.

Udvidelsen sker i tilknytning til det eksisterende staldanlæg, og placeringen af staldanlægget og udvidelsen afskærer ikke i væsentlig grad udsynet mod Vestersø eller forstyrrer i væsentlig grad den landskabelige oplevelse af Hygum Bakker.

Samlet set vurderes projektet ikke i væsentlig grad at forstyrre de landskabelige værdier.

Fortidsminder, kulturhistorie og beskyttelseslinjer

Gården Sønder Byskov har haft den samme beliggenhed for foden af Hygum Bakker i mere end trehundrede år, og det er ikke usandsynligt, at der har været gård her helt tilbage i jernalder-tiden. Hygum Bakkers gravhøje fra bronzealderen vidner om en lang, kontinuert historie.

Derfor er det ikke usandsynligt, at der ved bygge- og anlægsarbejde gøres fund, som skal indberettes til Holstebro Museum.

Yderligere information i forhold til museumsloven og byggeprojekter kan findes via

<http://www.holstebromuseum.dk/arbejdsomraader/arkaeologi/landarkaeologi/er-dulandmand-eller-skovrejser.html>

Byggeriet afskærer ikke i væsentlig grad for indsigtskiler til gravhøje, kirker eller andre væsentlige kulturhistoriske landskabs-elementer, og vurderes på den baggrund ikke at udgøre en væsentlig forstyrrelse af de kulturhistoriske værdier.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Staldanlægget ses på bilag 1 og 2.

Ansøger har redegjort nærmere for det søgte dyrehold, staldanlæggets indretning og management i ansøgningskema 85 091, samt i ansøgningens miljøtekniske beskrivelse.

Konklusionerne om BAT i tillægsgodkendelsen fra 2015, som for en stor del er en videreførelse af konklusionerne fra tillægsgodkendelsen fra 2012, vurderes fortsat at være gældende for det konkrete projekt.

BAT-emissionsgrænseværdien for husdyrbruget er beregnet til 5.158 kg N/år. Emissionen fra det søgte projekt er 5.129 kg N/år.

Drift og indretning (støj, støv, transporter, skadedyr, fluer, belysning, fodring, ventilation, vand- og energiforbrug, spildevand, affald, håndtering og opbevaring af husdyrgødning, samt bedst tilgængelig teknik) er beskrevet og vurderet i de forudgående miljø- og tillægsgodkendelser til husdyrbruget. Beskrivelserne er suppleret med beskrivelse af det søgte projekt i ansøgningsmaterialet.

Der er efter Lemvig Kommunes vurdering ikke grundlag for at foretage en ny vurdering af BAT på det samlede staldanlæg efter Husdyrlovens § 40, stk. 2. Det allerede godkendte staldanlæg er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, og der foretages en ny BAT-vurdering i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen.

Det søgte projekt omfatter en tilbygning til den eksisterende kostald, en ny ungdyrstald og en gyllebeholder.

Den nye tilbygning til kostalden og ungdyrstalden etableres med sengebåse og spaltegulv med spalteskraber og linespil under spalterne. Dette staldsystem betragtes som BAT, jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår. Der stilles vilkår om hyppighed af skrabning på og under staldgulvet i begge stalde.

Miljøstyrelsens Teknologiblade for skrabere i gangarealer, samt skrabning af kanalbund med linespil kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgodkendelser/bat/Skrabere.htm

Gyllebeholderen skal etableres i henhold til de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Lemvig Kommune vurderer, at gyllebeholderen lever op til BAT. Det er en forudsætning for denne vurdering, at der til stadighed opretholdes et tæt og stabilt flydelag på gyllebeholderen, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 20.

Lemvig Kommune gør opmærksom på, at afløbsinstallationer, herunder rørføringer til overfladevand, spildevand, husdyrgødning med mere skal udføres og færdigmeldes til Lemvig Kommune af en autoriseret kloakmester. Udvidelsen af staldanlægget kræver desuden, at der særskilt søges og opnås en tilladelse til udledning af overfladevand fra kostald og ungdyrstald.

Egenkontrol

De eksisterende og fortsat gældende vilkår om egenkontrol i husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelse suppleres med vilkår om egenkontrol af spalteskrabere i projekteret kostald og ungdyrstald.

3.3. Energi- og vandforbrug

Ansøger har redegjort nærmere for ejendommens energi- og vandforbrug, samt energi- og vandbesparende tiltag i ansøgningsmaterialet:

Energiforbrug:

I den nuværende miljøgodkendelse er der godkendt et elforbrug på ca. 325.000 kWh og forventes at stige til ca. 400.000 kWh, når besætningsudvidelsen er gennemført. Dieselolie ligger på ca. 24.000 l og forventes ikke at stige yderligere, da arealerne ikke øges.

Vandforbrug:

Der forventes en stigning i vandforbruget til drikkevand fra 18.000 m³ til ca. 24.000 m³. Vand til vaskevand til stald, mælkerum, malkerobotter, maskiner og vandspild forventes at stige fra 2.980 m³ til ca. 3.500 m³ i ansøgt drift. Denne vandmængde samt regnvand 880 m³ er indregnet i gyllemængden og fremgår dermed af kapacitetsberegningen (bilag 3).

Det fremtidige vandforbrug forventes således at stige fra 20.700 m³ til ca. 27.500 m³.

*Spildevand afledt til gyllebeholder: Der afledes i alt ca. **4.400 m³** spildevand (regnvand og vaskevand) til gyllebeholderne.*

Vand- og elforbruget på ejendommen må forventes at blive forøget. Energibehovet forventes primært at forøges som følge af flere driftstimer på grund af to nye malkerobotter, samt flere timers arbejde med foderblanding og udfodring. Den forøgede husdyrgødningsproduktion kræver ligeledes flere timers arbejde

med spalteskrabning, udmugning og flere driftstimer med gyllepumper.

Ventilationsbehovet forøges ikke, da ejendommen er naturligt ventileret.

Det årlige energiforbrug er estimeret til 400.000 kWh/år i ansøgt drift. Det årlige vandforbrug er estimeret til 24.000 m³, hvoraf cirka 85 % er drikkevand til dyreholdet.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at det årlige energi- og vandforbrug på husdyrbruget registreres og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, således at det er muligt at følge ejendommens ressourceforbrug og identificere effekten af resourcebesparende tiltag.

Produktionen vurderes herefter at leve op til BAT for vand- og energiforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Der er beregnet lugtgeneafstande for ejendommen i ansøgningskema 85 091.

Når en udvidelse medfører forøgede lugtgener fra ejendommen, skal den målte afstand fra ejendommens vægtede lugtcentrum til de tre områdetyper enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone være større end den beregnede lugtgeneafstand.

De målte afstande og de beregnede geneafstande fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Vægtet gennemsnitsafstand (målt)	Korrigeret lugtgeneafstand (beregnet)
Enkeltbeboelse	283 meter	131 meter
Samlet bebyggelse	793 meter	400 meter
Byzone/ sommerhusområde	798 meter	603 meter

Lemvig Kommune konstaterer, at nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er korrekt udpeget, og at lugtgeneafstandene er overholdt til alle tre områdetyper.

Eksisterende miljøgodkendelse indeholder vilkår om, at der sikres en god staldhygiejne ved jævnligt og grundigt at rengøre og renholde staldafsnit for gødnings- og foderrester.

Lugtbidraget fra husdyrbruget til omgivelserne vurderes herefter ikke at være til væsentlig gene for omboende.

3.4.2. Støj

Støj og støjkilder er tidligere beskrevet i miljø- og tillægsgodkendelser. Det søgte projekt vurderes ikke at medføre væsentlige ændringer i støjbidraget fra husdyrbruget.

Støjkilderne på ejendommen udgøres primært af interne transporter ved fodring, samt støj fra ejendommens malkeanlæg.

Projektet vurderes ikke at medføre støjgener, som ligger ud over, hvad der må forventes fra husdyrbruget af den søgte størrelse. Det vurderes, at afstanden til omkringboende er tilstrækkelig til, at ejendommen vil kunne overholde de fastsatte støjgrænser.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omboende, også andre landbrugsejendomme.

3.4.3. Lys

Der etableres nye lyskilder i ny kostald og ungdyrstald. Der kan forventes en øget fjernvirkning af lys fra de nye bygninger, særligt mod syd.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe lyskilder, for eksempel ved at dæmpe selve belysningen, afskærme med beplantning eller retningsbestemme lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Den eksisterende miljøgodkendelse indeholder vilkår om bekæmpelse af fluer jævnfør retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium (i dag Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi).

Der er ikke stillet vilkår om skadedyrsbekæmpelse. For at sikre, at der sker en effektiv bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at tilhold af skadedyr skal forebygges og bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet). Vejledninger mv. findes på <http://www.dpil.dk/>.

Dette vilkår vurderes i sammenhæng med eksisterende vilkår om fluebekæmpelse at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

3.4.5. Støv

Der kan i tørre perioder opstå støvgener ved interne transporter af halm og foder. I høst må der periodevis forventes støvgener omkring husdyrbruget. Generne herfra vurderes at være begrænsede. Det søgte projekt indebærer ikke aktiviteter, som forventes at medføre væsentlige støvgener, eller væsentlige ændringer i det nuværende støvbidrag fra husdyrbruget.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som af Lemvig Kommune vurderes som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag, for eksempel ved at udlægge vand på interne transportveje til at binde støvpartikler, eller at indskrænke særligt støvende aktiviteter til at foregå i bestemte tidsrum.

3.4.6. Transport

Transport af foder, gødning, dyr, mælk, hjælpestoffer mv. til bedriften sker ad Ellemosevej.

Ansøgningen indeholder beskrivelse af transporter til og fra husdyrbruget:

Den væsentligste ændring vil være flere transporter af gylle til biogasanlæg og til udbringning, også selvom kapaciteten er 25 t gylle pr. læs i forhold til 20 t i godkendelsen fra 2012. Til gengæld falder antallet af transporter, når der ensileres, da der i dag anvendes vogne, der har en kapacitet på 40-60 t pr. læs sammenlignet med 15-20 t pr. læs før. Der er ikke regnet med transport af ensilage til fodring, da det pt. foregår hjemme på ejendommen fra ensilagesiloerne, der ligger i nærheden af stalene.

Der henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der forventes årligt cirka 1.500 transporter til og fra ejendommen. Hertil kommer interne transporter, primært af grovfoder. Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Lemvig Kommune vurderer, at de eksisterende til- og frakørselsforhold er tilfredsstillende til det søgte projekt.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Det samlede tagareal forøges med cirka 4.000 m². Den heraf følgende forøgede vandmængde, som skal udledes fra ejendommen kræver en udledningstilladelse, jævnfør Miljøbeskyttelseslovens § 28.

Der skal derfor søges en særskilt tilladelse til udledning af regnvand fra den projekterede kviestald. Nærmere oplysninger findes på Lemvig Kommunes hjemmeside:

<http://www.lemvig.dk/Natur-og-miljoe/Spildevand/Tagvand-og-overfladevand.aspx>

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, mv.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Ansøger har indsendt en erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet, vedlagt som bilag 3 i denne godkendelse. Ansøgningen indeholder beskrivelse af husdyrgødning m.v.:

Mængden af gylle + nedbør + vaskevand og vandspild stiger til ca. 17.848 m³, når mængden af gylle, der afsættes til biogas-anlægget med jævne mellemrum er fratrukket (ca. 5.700 m³). Der er en opbevaringskapacitet på 15.075 m³ (se tabel 6). Det giver en opbevaringskapacitet på ca. 10 mdr.

Der produceres 506 t dybstrøelse (bilag 3), hvoraf 65 % udbringes og nedpløjes direkte, resten lægges på møddingsplads.

Eksisterende miljøgodkendelse indeholder vilkår om, at ejendommen skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand og vaskevand, m.v.

Eksisterende godkendelse indeholder desuden vilkår om, at tømning af gyllebeholdere på Ellemosevej 2 og 4 skal ske ved at benytte gyllevogne med sugetårn og overløbssikring (selvlæsende gyllevogn). Overpumpning til gyllevogn fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigennemtrængelig for fugt, med afløb til gyllesystemet.

Lemvig Kommune bemærker, at der i tillæg fra 2015 er givet godkendelse til at udvide den eksisterende møddingsplads. Det anbefales at udvidelsen foretages, så det sikres, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet af fast husdyrgødning på husdyrbruget, også i ansøgt drift.

Foder

Fodermængder og opbevaringsanlæg er beskrevet i ansøgningen:

På bedriften tilstræbes en høj forsyning af hjemmeavlet foder. Den årlige produktion af ensilage forventes at stige til ca. 2.600.000 FE. Indkøbte fodermidler vil være til ca. 500.000 kg. Opbevaring vil foregå på samme måde som beskrevet i godkendelse fra 2012.

Lemvig Kommune bemærker, at det ved tilsyn i april 2016 er konstateret, at ejendommens ensilagesiloer ikke opfylder det kommende krav om afløb fra alle randbelægnings, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24, stk. 2. Reglen træder i kraft 1. januar 2017.

Lemvig Kommune har i øvrigt ikke bemærkninger til opbevaring og håndtering af foder på husdyrbruget.

Skadedyrlaboratoriets retningslinjer for bekæmpelse af fluer og skadedyr indebærer, at der foretages en forebyggende indsats, herunder at foder opbevares hensigtsmæssigt, og at foderrester bortskaffes.

3.5.3. Affald

Det forventes, at mængderne af affald samlet set kun vil forøges marginalt, som følge af udvidelsen, uden at dette i øvrigt er miljømæssigt betænkeligt.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og affaldshåndtering ved miljøtilsyn, herunder anvises korrekt bortskaffelse af affaldsfraktioner.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Rengøringsmidler til malkebotter opbevares i skab ved malkerum, og øvrige farlige flydende stoffer opbevares i maskinhus.

Eksisterende godkendelse indeholder vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Godkendelsen indeholder også vilkår om, at gyllevogne skal påfyldes ved brug af sugetårn og overløbssikring.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Eksisterende godkendelse indeholder beskrivelse af tiltag ved driftsforstyrrelser og uheld, og der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til stadighed skal have en opdateret beredskabsplan, som beskriver hvordan uheld og driftsforstyrrelser, som kan medføre risiko for miljøpåvirkninger

vil blive håndteret. Opdatering af beredskabsplanen er særligt relevant i forbindelse med at husdyrbruget udvides med nye tekniske anlæg og driftsbygninger.

Beredskabsplanen skal være tilgængelig for de ansatte på ejendommen, og beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Husdyrlovens generelle ammoniakreduktionskrav for malkekvæg og opdræt er 30 %, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 1. ad a, Tabel 1.

Det fremgår af ansøgningskema 85 091, at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med 1.093 kg N/år.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger cirka 7,1 km vest for nærmeste kategori 1-natur, som er et overdrev nordøst for Lemvig By.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på overdrevet fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Anlægget ligger cirka 2 km SØ for § 7-overdrevsarealer på østsiden af Veserne.

Den totale ammoniaktilførsel på disse naturområder fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Der ligger ikke kategori 3-natur inden for 2 km af staldanlægget.

Øvrig natur

Den nærmeste § 3-natur er en sø på cirka 1.100 m², som ligger cirka 400 meter vest for staldanlægget. Merdepositionen på søen er beregnet til 0,3 kg N/ha/år. Der ligger ikke anden registreret § 3-natur inden for 500 meter af staldanlægget.

Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder.

Screening

Husdyrbruget ligger cirka 2,4 km syd for Natura 2000-område 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Natura 2000-område 28 udgør et samlet areal på cirka 33.000 ha og består af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområderne F23, F27, F28 og F39.

Af disse ligger H28 cirka 5,7 km øst for anlægget, F39 cirka 2,4 km nord for anlægget og F28 cirka 4,3 km øst for anlægget.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 28 er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene ved Plet Enge og på Harboøre Tange. Truslerne for disse strandenge er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28 drejer sig i Lemvig Kommune om Hvinand og Toppet Skallesluger, som begge er trækfugle i området. Truslerne for disse arter er hovedsagelig forstyrrelser især i yngleperioden (maj-juli), prædation og forurening af fjorden så fødegrundlag (muslinger, snegle, fisk, krebs og vandplanter) forsvinder.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39 drejer sig i Lemvig Kommune hovedsageligt om Alm. Ryle, Brushane, Klyde og Hav- og Dværgterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Søen cirka 400 meter fra staldanlægget kan være levested for Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø og Strandtudsen, uden at disse arter dog konkret er registreret ved besigtigelse.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Det konkrete projekt ligger cirka 2,4 km fra Natura 2000-område 28 (Nissum Bredning). Der er ikke andre Natura 2000-områder inden for en radius af 5 km af ejendommen.

Projektet vurderes på grund af afstanden til de pågældende Natura 2000-områder ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 28 eller andre Natura 2000-områder.

Der er beregnet en ammoniakmerdeposition på 0,3 kg N/ha/år til søen 400 meter vest for staldanlægget.

Ammoniakmerdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for bilag IV-arter. Som følge af afstanden fra søen til staldanlægget og den beregnede merdeposition på 0,3 kg N/ha/år, vurderes projektet ikke at påvirke eventuelle bilag IV-arter i søen eller i øvrigt at udgøre risiko for en tilstandsændring af beskyttet natur.

4. Arealbeskrivelse

Arealoversigt

Udbringningsarealerne ses på oversigtskort i bilag 5.

Det indgår i projektet, at husdyrgødning fra Ellemosevej 2 afsættes på bedriftens udbringningsarealer, overføres til Sønderbyvej 30, 7620 Lemvig eller overføres til Lemvig Biogasanlæg A.M.B.A. Arealerne til Sønderbyvej 30 er godkendt ved § 16-godkendelse til at modtage den angivne mængde kvæggylle.

De angivne typer og mængder af husdyrgødning fastholdes i godkendelsens vilkår.

Jordbundstype

Det fremgår af ansøgningsskema 85 091, at udbringningsarealerne hovedsageligt er lerjord, og enkelte marker er humus eller sandjord.

Markvanding og markdræn

Det fremgår af ansøgningen at alle udbringningsarealer er dræ-nede, samt at ingen af markerne vandes.

Nitratklasser

Udbringningsarealerne ligger i Nitratklasse 0 (281 ha) og Nitrat-klasse III (32 ha).

Det generelle udvaskningskrav for nitrat til overfladevand er i skema 85 091 beregnet til 43,3 kg N/ha/år.

Den reelle nitratudvaskning til overfladevand i projektet er be-regnet til 42,4 kg N/ha/år.

Det generelle udvaskningskrav for nitrat til overfladevand er så-ledes overholdt.

Det indgår som virkemiddel i ansøgningen, at der etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav. Dette fasthol-des i tillægsgodkendelsens vilkår.

Fosforklasser

Udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 0 (249 ha) og Fos-forklasse III (65 ha). Fosforoverskuddet er i skema 85 091 be-regnet til 1,9 kg P/ha/år. Det maksimale tilladte overskud er 2,0 kg P/ha/år.

Det generelle udvaskningskrav for fosfor er således overholdt.

Drikkevandsinteresser

Ifølge husdyrgodkendelse.dk er der ikke marker i nitratfølsomt indvindingsopland (NFI).

I den nyeste scoping i forbindelse med den landsdækkende grundvandskortlægning er der imidlertid sket ændringer i udpegningen af NFI.

Mark 25-0, 33-0 og 34-0 ligger jf. scoping i NFI.

Lemvig Kommune har herefter ved scenarieberegning fundet, at udvaskningen til grundvandet i det søgte projekt fra disse tre marker er 36 mg nitrat/liter nydannet grundvand. Herved er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning i Husdyrloven overholdt.

Sædskifte

Der er valgt referencesædskifte K12 på alle marker.

Der stilles på den baggrund ikke vilkår om sædskifte.

Ammoniakfølsom natur

Ingen udbringningsarealer grænser op til særlig ammoniakfølsom natur.

Udbringningsarealerne er alle landbrugsjord, som drives i almindelig omdrift. Udbringning af husdyrgødning på arealerne er altså en fortsættelse af hidtidig praksis, og der vurderes ikke at ske en merdeposition på naturområder som følge af det søgte projekt.

Sammenholdt med, at der er god afstand fra udbringningsarealerne til ammoniakfølsom beskyttet natur, vurderes der ikke at være risiko for en tilstandsændring af beskyttet natur ved den fortsatte markdrift af udbringningsarealerne.

BAT og habitatvurdering

I forhold til anvendelsen af BAT ved anvendelse af husdyrgødning henvises der til, at Miljøstyrelsen i de vejledende BAT-standardvilkår beskriver, at udbringning af husdyrgødning anses for BAT, når gældende regler for udbringning overholdes.

Før end den søgte arealdrift kan godkendes, skal der foretages en vurdering af udvaskningen i forhold til afskæringskriterierne for arealer som afvander til særligt sårbare Natura 2000-områder. Det skal således eftervises, at påvirkningen af nitrat og fosfor fra husdyrbruget ikke medfører risiko for skadevirkninger på Natura 2000-områder.

4.1. Habitatvurdering

Udbringningsarealerne i projektet afvander til Natura 2000-område nr. 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø og Natura 2000-område nr. 65, Nissum Fjord.

Natura 2000 område nr. 28 og 65 er beskrevet i bilag 6.

Udbringningsareal 10-0 er beliggende i Plet Enge, i Natura 2000-område nr. 28 i Fuglebeskyttelsesområde 39, Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø.

De øvrige udbringningsarealer ligger udenfor Natura 2000 område.

4.1.1. Nitrat til overfladevand

Miljøstyrelsen har med notatet *Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven* fra den 24. juni 2010, *Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk* fra den 28. feb. 2011 med supplerende ændringer udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. også husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6.

Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde".

Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter)

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte ikke i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

I den såkaldte Waddenzee-dom anvendes forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne. Det vil sige, at i tilfælde af tvivl om, hvorvidt et konkret projekt vil påvirke et Natura 2000 område væsentligt, udløser dette en konsekvensvurdering. EF-domstolen tolker begrebet "væsentligt" som "når det på baggrund af objektive kriterier (i screeningen) ikke kan udelukkes, at projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokaliteten", samt at "et projekt kun tillades, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt, uden rimelig tvivl, kan fastslås at der ikke er sådanne virkninger".

Dette screeningsafsnit skal belyse hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier er overholdte. Hvis kommunen ikke i screeningen kan påvise, at projektet ikke påvirker Natura 2000 området, skal der laves en konsekvensvurdering, hvor der er mulighed for at stille skærpede vilkår ved brug af bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen.

I projektet er nitratudvaskningen 6,5 kg N/ha/år lavere end ved planteavlsniveau, og det kan derfor uden yderligere beregninger konstateres, at afskæringskriterie 1 og 2B er overholdt, uanset udvikling i husdyrtryk i det pågældende kystvandsopland.

Udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde 39 er truet af blandt andet prædation, tilgroning, forstyrrelser fra rekreative aktiviteter og løse hunde og eutrofiering af vandmiljøet på grund af udledning af næringsstoffer.

Den fortsatte drift af mark 10-0 vurderes ikke i sig selv at udgøre en trussel mod udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at projektet ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 28 eller 65.

4.1.2. Fosfor til overfladevand

Den tilgængelige forskningsbaserede viden om udvaskning af fosfor fra udbringningsarealer er begrænset. Erosionsbetingede tab, brinkerosion og udvaskning via drænedede lavbundsjorder udgør de væsentligste risici for fosfortab til vandmiljøet. Lavbundsarealer, skrånende arealer, grøftede eller drænedede arealer samt arealer, der ligger tæt på søer og vandløb, er således risikoarealer.

For jorder der hverken er lavbundsarealer, kunstigt drænedede eller erosionstruede, er udvaskning det største risikoelement. Selv om fosfortabet fra landbrugsjorden til vandmiljøet – set i forhold til landbrugsjordens fosforpulje (i gennemsnit 4.700 kg P/ha) er begrænset (0,3 – 0,5 kg P/ha) kan det være kritisk for vandkvaliteten i specielt søer og fjorde¹ På højbundsarealer er jordens fosforbindingskapacitet generelt stor. Efterhånden som jorden mættes med fosfor, falder bindingskapaciteten, og fosforkoncentrationen i jordvæsken stiger. Dermed stiger også risikoen for udvaskning til vandmiljøet. De største tabsposter af fosfor stammer fra brinkerosion, cirka 50 % af det dyrkningsbetingede fosfortab², mens fosfortab fra drænedede jorder er en anden stor tabspost. I et tre-årig forskningsprojekt³ i Odense Å blev det målt hvordan fosfor var bundet i suspenderet jord. Fosfor i suspenderet jord er på alle årstider primært bundet til jernforbindelser med et gennemsnit på 59 %. Jernbundet fosfor og let absorberet fosfor er umiddelbart biotilgængelige i søer og fjorde.

Risikoarealer defineres som arealer, hvor der generelt er øget risiko for tab af fosfor til vandmiljøet ved udvaskning, jorderosi-

¹ Rapport fra fosforfokusgruppen, VMPIII, 2004

² Jf. materiale udarbejdet i fbm. Forarbejdet til VMPIII(Poulsen og Rubæk, 2005)

³ VMPIII forskningsprojekt BUFFALO-P

on og overfladeafstrømning. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud til overfladevande, skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Derudover skal terrænhældningen også tages med i risikovurderingen.

Det søgte projekts fosforbelastning er vurderet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning, <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>, hvoraf det fremgår, at:

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter § 13, jf. bilag 4 - gør op med reguleringen af fosforoverskuddet. Nævnets praksis er begrundet med, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor, der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer. Den ledende kendelse på området er nævnets afgørelse af 8. oktober 2012 (NMK-133-00045).

...

Som grundlag for at vurdere om, der er behov for at skærpe kravene uden for de fastlagte fosforklasser, kan der tages udgangspunkt i data om den nuværende belastning, som fremgår af vandplanlægningen. Er denne belastning væsentlig, fastlægges der vilkår i overensstemmelse med bilag 4. Tilsvarende fremgangsmåde kan anvendes i oplande, der ikke er karakteriseret som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor. I disse oplande vil der kunne tages udgangspunkt i data om den nuværende belastning, som fremgår af vandplanlægningen.

Vandplanlægningen omfatter ikke alle søer. For sådanne søer er det kommunens lokale kendskab, der afgør om der er tale om en fosforoverbelastet sø.

I det konkrete projekt afvander cirka 28,5 ha til Horn Sø.

Horn Sø

Horn Sø er cirka 30 ha med tilløb fra Ballevad Grøft og Heldum Bæk. Oplandet til Horn Sø udgør ifølge vandplanen 955 ha.

Det fremgår af Vandplan 2009-2015, at Horn Sø er en kalkrig, ikke brunvandet, lavvandet brakvandssø. Målsætningen for Horn Sø er god økologisk tilstand. Denne målsætning er ikke opfyldt.

Jævnfør vandplanen er Horn Sø belastet med næringsstoffer i form af intern fosforbelastning, spredt bebyggelse og landbrug.

Indsatsbehovet for fuld målopfyldelse er i vandplanen fastsat til en fosforreduktion på 519 kg P/år. Kravet til indsats i første planperiode er fastsat til 451 kg P/år fra landbrug.

Horn Sø er imidlertid undtaget for indsats i første planperiode, dels som følge af intern belastning med fosfor som skyldes,

at tidligere tilførte næringsstoffer frigives fra søens bund. I visse tilfælde kan intern belastning afhjælpes ved en sørestaurering, men søen opfylder ikke de kriterier, der i denne vandplanperiode er opstillet for at gennemføre en sådan på en teknisk forsvarelig måde.

De naturlige forhold muliggør ikke en rettidig forbedring af vandforekomstens tilstand.

[http://naturstyrelsen.dk/media/129451/12-limfjorden-med_forside.pdf, side 56. tabel 1.3.4]

Horn Sø er desuden undtaget for indsats som følge af manglende virkemidler overfor ekstern belastning:

De foreliggende omkostningseffektive virkemidler til at nedbringe den eksterne belastning er ikke tilstrækkelige til at opnå målopfyldelse i søerne. Datagrundlaget er utilstrækkeligt og yderligere tekniske virkemidler skal identificeres med henblik på at finde løsninger til at reducere fosfortilførslen yderligere. Tidsfristen for målopfyldelse eller tildeling af mindre strengt miljømål udskydes derfor til næste planperiode.

Der foreligger ingen eller utilstrækkelige oplysninger om årsagen til problemet, og der kan følgelig ikke peges på en løsningsmodel.

[http://naturstyrelsen.dk/media/129451/12-limfjorden-med_forside.pdf, side 57. tabel 1.3.4]

I forslag til vandområdeplan, som på sigt afløser vandplanen for Limfjorden indgår det fortsat, at Horn Sø er omfattet af en undtagelsesbestemmelse.

Marker i opland til Horn Sø

Mark 19-0, 20-0, 22-0 og 25-0 ligger helt eller delvist inden for oplandet til Horn Sø.

Markerne ligger alle på højbundsjord. Markerne er angivet som drænedede i ansøgningen, og det primære fosforbidrag fra markerne forventes at ske ved udvaskning via markdræn.

Dog grænser mark 22-0 i det nordvestlige hjørne op til en større drængrøft, der afvander et større område syd for Lemvigvej. Drængrøften afvander til Heldum Bæk via åbne skelgrøfter og

drænrør. Drængrøften er ikke omfattet af vandløbslovens § 69, eller Naturbeskyttelseslovens § 3.

Lemvig Kommune har ved tidligere besigtigelse af denne drængrøft bemærket, at der lokalt i det nordøstlige hjørne af mark 22-0 er en væsentlig risiko for overfladeafstrømning fra mark til grøft, da der er ringe eller ingen bræmme mellem mark og grøft, og da terrænet er svagt hældende mod grøften.

Herved sker der en unødigt udvaskning af næringsstoffer til Helldum Bæk og videre til Horn Sø.

For at forebygge denne direkte udvaskning stiller Lemvig Kommune vilkår om, at der etableres en to meter gødnings- og dyrkningsfri bræmme langs grøften. Alternativt kan der etableres en stabil kronkant langs grøften, som forhindrer overfladeafstrømning fra mark 22-0 til grøften.

Fosforudvaskningen fra de fire marker til Horn Sø kan ikke på det foreliggende vidensgrundlag kvantificeres, men vurderes under forudsætning af, at der etableres bræmme eller stabil kronkant på mark 22-0, ikke at udgøre en væsentlig kilde til fosforbelastning af Horn Sø.

Lemvig Kommune konstaterer, at flere udbringningsarealer grænser op til vandløb omfattet af Vandløbslovens § 69 og/eller Naturbeskyttelseslovens § 3. De gældende krav om to meter bræmmer vurderes at sikre, at fortsat landbrugsdrift og anvendelse af husdyrgødning på disse arealer ikke i sig selv medfører en risiko for en væsentlig påvirkning af disse vandløb.

På den baggrund vurderes der ikke at være grundlag for at stille skærpende krav om fosforbegrænsende tiltag på husdyrbruget.

5. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer udgør cirka 313 ha.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse, damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus og troldflagermus. Derudover kan der være forekomster af stor vandsalamander.

Odder, damflagermus, vandflagermus, brunflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Arterne er gennemgået enkeltvis nedenfor:

Der er enkeltfund stor vandsalamander spredt over hele kommunen. Stor vandsalamander forekommer uden tvivl på mange ikke registrerede lokaliteter.

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for, at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o.lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

For at beskytte søer og vandhuller med stor vandsalamander har Lemvig Kommune tidligere sat vilkår om 2 meter dyrknings-, gødsknings-, og sprøjtefri bræmmer omkring alle vandhuller på og grænsende til udbringningsarealerne. Kommunen vurderer herefter at udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspredningsarealet ikke har negative konsekvenser for arten.

På baggrund af de insektædende småflagermus levevis vurderes projektet ikke at kunne skade disse, da der ikke inddrages eller nedrives bygninger eller fældes træer mv., der kan huse småflagermus.

Odder lever udbredt i Vestjylland. Odderen knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder. Det vurderes at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplittning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejdet.

Spidssnudet frø kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområder, men langt fra alle, er omfattet af naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, fragmentering pga. veje mm.

Udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet inddrager ikke arealer i vådområder og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Strandtudses yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning. Hvad angår vandstand kan 5-10 cm mere eller mindre være afgørende for, at vandsamlingen udtørres for hurtigt. Det betyder fx, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle og raste områder for strandtudse og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skråninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Udvidelsen af dyreholdet og godkendelsen af udspretningsarealet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle og raste områder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune har ikke yderligere konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter i og omkring ejendommens anlæg og udspretningsarealer eller andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Bilag

Bilag 1

Kortudsnit fra www.husdyrgodkendelse.dk

MYNDIGHEDSPROJEKT
 Myndighedsprojektet skal afklare bygningens tekniske funktion og i hovedtræk angive de materialer der ønskes anvendt. Projektet er ikke detaljeret nok til anvendelse ved tilbudsindhentning eller som arbejds tegninger ved byggen.

Ansøgers situationsplan

Udenoms målt er i mm. Der må ikke måles på tegningen. Denne tegning må ikke kopieres, overføres eller anvendes til andet formål uden tilladelse.

BYGBERI & TEKNIK I/S
 Birik Centerpark 24 7400 Herning Tlf. 97 13 12 11 Fax. 99 89 23 30
 Hjemmeside: www.byggeri-teknik.dk

Bygherre: ESPER AGGER ELLEMOSEVEJ 2 7620 LEMVIG	Sags nr.: 16105 Dato: 18/4-2016 Kone: RKN Email: rkn@byggeri-teknik.dk
Tlf.: 97 81 00 85 Mobil: 22 51 50 29	Sagsnavn: Ny kvistald
E-mail: AAGGER@GMAIL.COM	Emne: Situationsplan med afløb
Byggeår: —	Målt: 1:500 Version: Myndighedsprojekt
Mål.nr.: —	Tegningsnr.: 16105_Sitplan

Bilag 2

Organisk gødning - produktion og forbrug

Høstår: 2015

Helle Kalkrup . Industrivej 53 . 7620 Lemvig . cvr: _____

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion					
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N
<i>CHR-nr./Besæt.nr. /</i>					
St.r. årskøer, Sengestald m. spalt, linespil	488,0	Årsdyr	788,7	16.988	66.905
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	12,0	Årsdyr	19,4	218	1.823
St.r. årsoindr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	102,0	Årsdyr	27,6	193	2.723
St.r. årsoindr. 6-27mdr., Sengestald m. spalt, lin.	316,0	Årsdyr	145,4	1.965	13.942
St.r. stude, 6-27mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	10,0	Årsdyr	6,0	70	667
St.r. tyrekalve, Dybstrøelse (hele arealet)	325,0	Stk	4,2	25	302
			991,4	19.458	86.362
I alt			991,4	19.458	86.362

Lager: Gylle													Kapacitet: tons		
Gødningsmængde pr. måned (tons)															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	1.605	1.553	1.605	1.553	1.605	1.605	1.502	1.605	1.553	1.605	1.553	1.605			
Vandtilførsel	373	361	373	361	373	373	349	373	361	373	361	373			
Opsamlet mængde	1.978	1.914	1.978	1.914	1.978	1.978	1.850	1.978	1.914	1.978	1.914	1.978			
Modtaget															
Fordelt															
Afsat							-5.755								
Flytninger (intern)															
Slutmængde	2.228	4.142	5.120	6.034	10.012	11.990	8.086	10.064	11.978	13.956	15.870	17.848	17.848	17.848	17.848

Lager: Dybstrøelse													Kapacitet: tons		
Gødningsmængde pr. måned (tons)															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	43	41	43	41	43	43	40	43	41	43	41	43			
Vandtilførsel															
Opsamlet mængde	43	41	43	41	43	43	40	43	41	43	41	43			
Modtaget															
Fordelt															
Afsat															
Flytninger (intern)															
Slutmængde	43	84	127	169	212	254	294	337	379	422	463	506	506	506	506

12 mdr. produktion gylle inkl. nedbør og spildevand 17.848 m³

Opbevaringskrav – 9 mdr. 13.386 m³

Oplyst opbevaringskapacitet 15.075 m³ ~ 10 mdr.'s opbevaringskapacitet

Bilag 4

Gule kryds markerer punkter, hvor der er taget fotos.

Fra Agerskovvej, vest for Sønder Byskov. Forlængelse af den eksisterende kostald og den nye ungdyrstald afskærer indsigten mod det bagvedliggende landskab, dog ikke i et omfang, der er væsentligt, set i forhold til det allerede eksisterende staldanlæg. Afskærmende beplantning vil her dæmpe staldanlæggets fremtonen, men vil samtidig yderligere afskære udsynet til det bagvedliggende landskab.

Fra Refskovvej, sydvest for Sønder Byskov. Forlængelse af den eksisterende kostald afskærer kun bagatelagtigt for det bagvedliggende landskab. Ungdyrstalden placeres foran den eksisterende bygningsmasse og vil ikke herfra afskære indsigt til landskabet. Gyllebeholderen placeres foran tilbygning til kostald, og afskærer derfor ikke til bagvedliggende landskab. Bemærk, at den eksisterende gyllebeholder ikke er fremtrædende set i forhold til staldbygningerne på grund af beholderens begrænsede højde. Afskærmende beplantning vil herfra dæmpe staldanlæggets fremtoning i landskabet.

Fra Refskovvej, sydvest for Sønder Byskov. Staldanlæggets fremtoning som et væsentligt element i landskabet forstærkes ved forlængelse af kostalden fra denne retning. Afstanden til anlægget taget i betragtning, er denne effekt dog begrænset. Ungdyrstalden vil også herfra være placeret foran det eksisterende staldanlæg og hindrer ikke indsigt til bagvedliggende landskaber. Gyllebeholderen rækker cirka 2 meter over terræn, og vil samtidig ligge foran kostalden. Afskærmende beplantning vil herfra dæmpe staldanlæggets fremtoning i landskabet.

Fra Sønderbyvej, ØNØ for Sønder Byskov. Spidsen af den østlige gavlanes svagt midt i billedet, bag majsmarken og skelbevoksning. Varierende afgrødevalg har betydning for, hvor tydeligt kostalden fremtoner, set fra Sønderbyvej. Kostalden, ungdystalden eller gyllebeholderen afskærer ikke her for det bagvedliggende landskab. Afskærmende beplantning er ikke relevant herfra.

Fra Sønderbyvej, øst for Sønder Byskov. Staldanlægget vil fremtøne yderligere dominerende i landskabet set herfra. I forhold til det eksisterende anlæg vil forlængelse af kostalden, ny gyllebeholder og ungdyrstald ikke medføre en væsentlig landskabelig påvirkning. Afskærmende beplantning vil herfra kun få en begrænset effekt, da terrænet falder fra staldanlægget i denne retning, og en beplantning derfor formodentlig kun vil afskærme dele af anlægget, mens tagrygningerne fortsat vil være synlige.

Fra Sønderbyvej/Thyborønvej, sydøst for Sønder Byskov. Anlægget for foden af Hygum Bakker. Sammen med de øvrige ejendomme langs Ellemosevej, præger de store kvægejendomme Hygum Bakker. Udvidelsen vil forstærke dette præg, men udvidelsen vil ikke i sig selv bevirke en væsentlig ændret oplevelse af Hygum Bakker herfra.

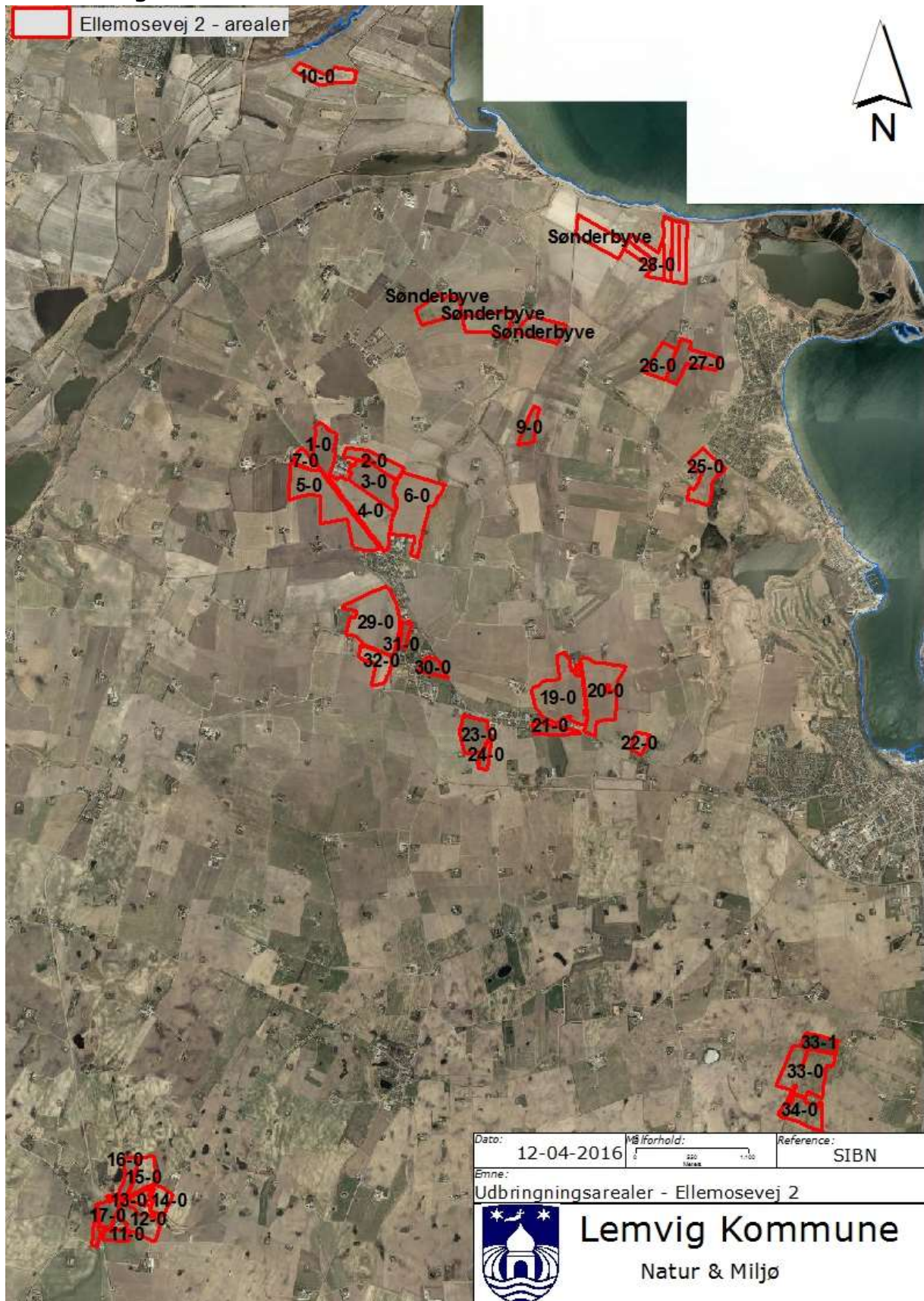

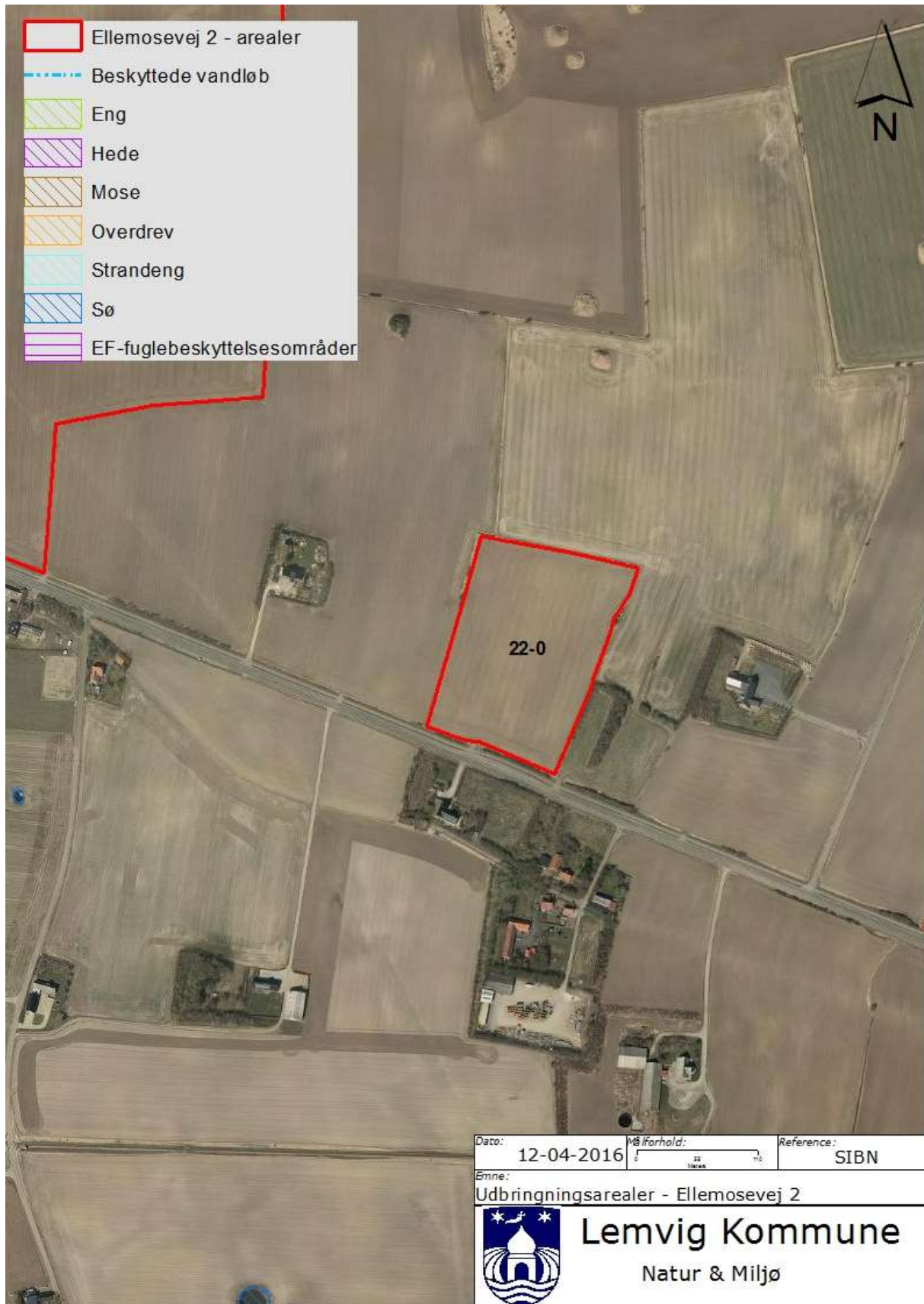

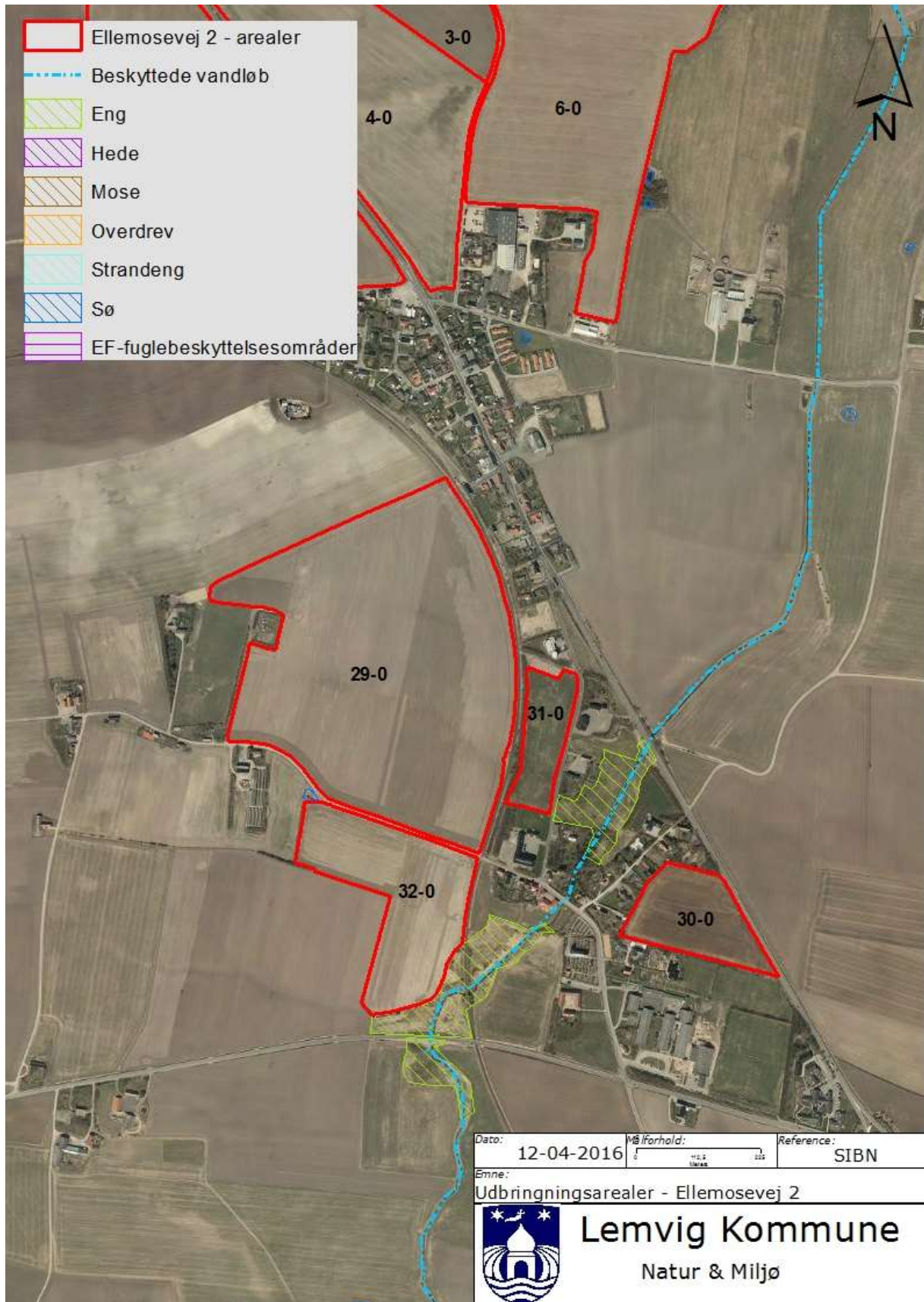
Fra Thyborønvej, nordvest for Sønder Byskov. Udvidelsen af anlægget vil i sig selv ikke udgøre en yderligere landskabelig påvirkning herfra. Den eksisterende beplantning afskærmer delvist staldanlægget.

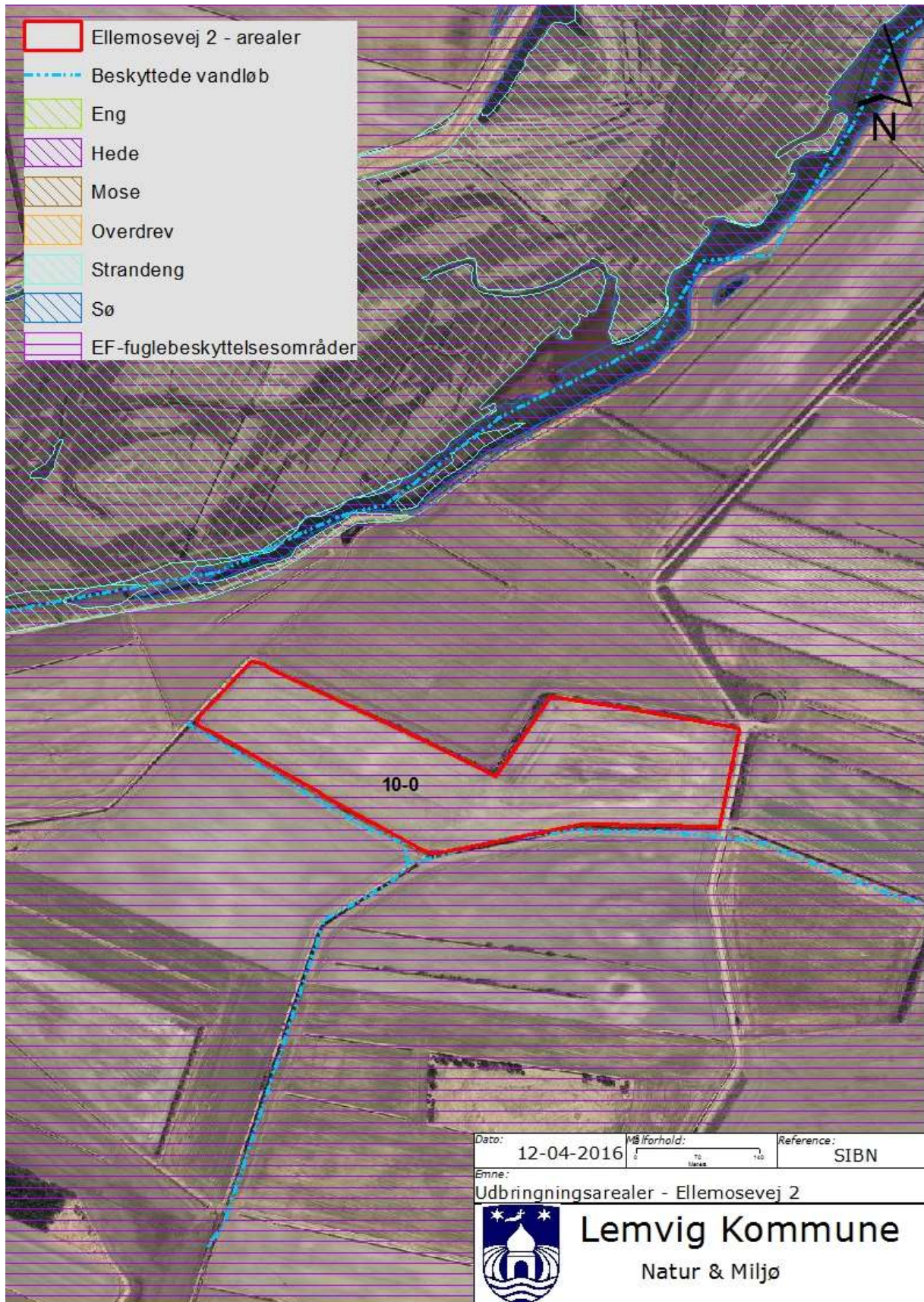

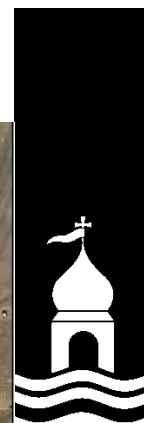
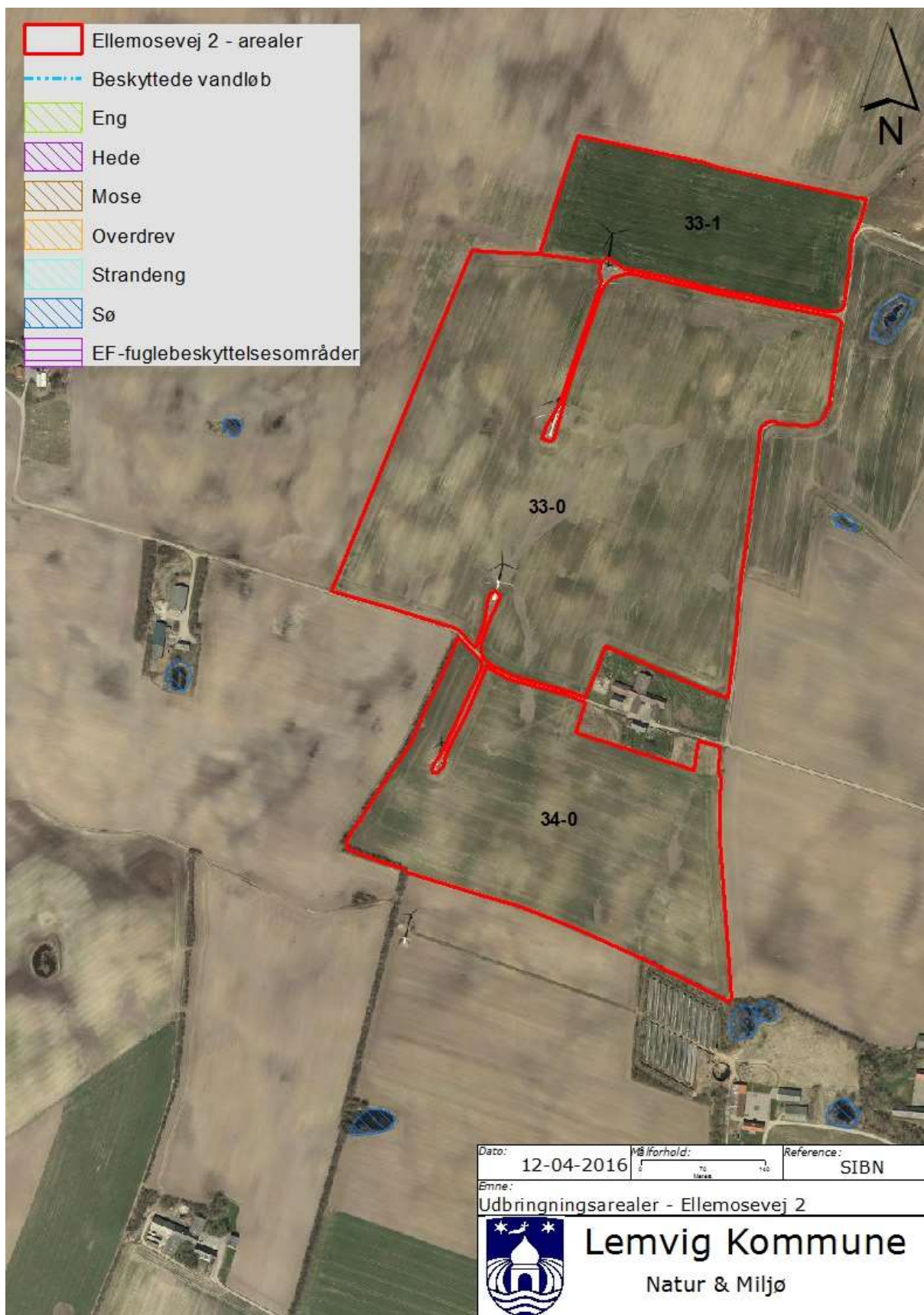
Bilag 5

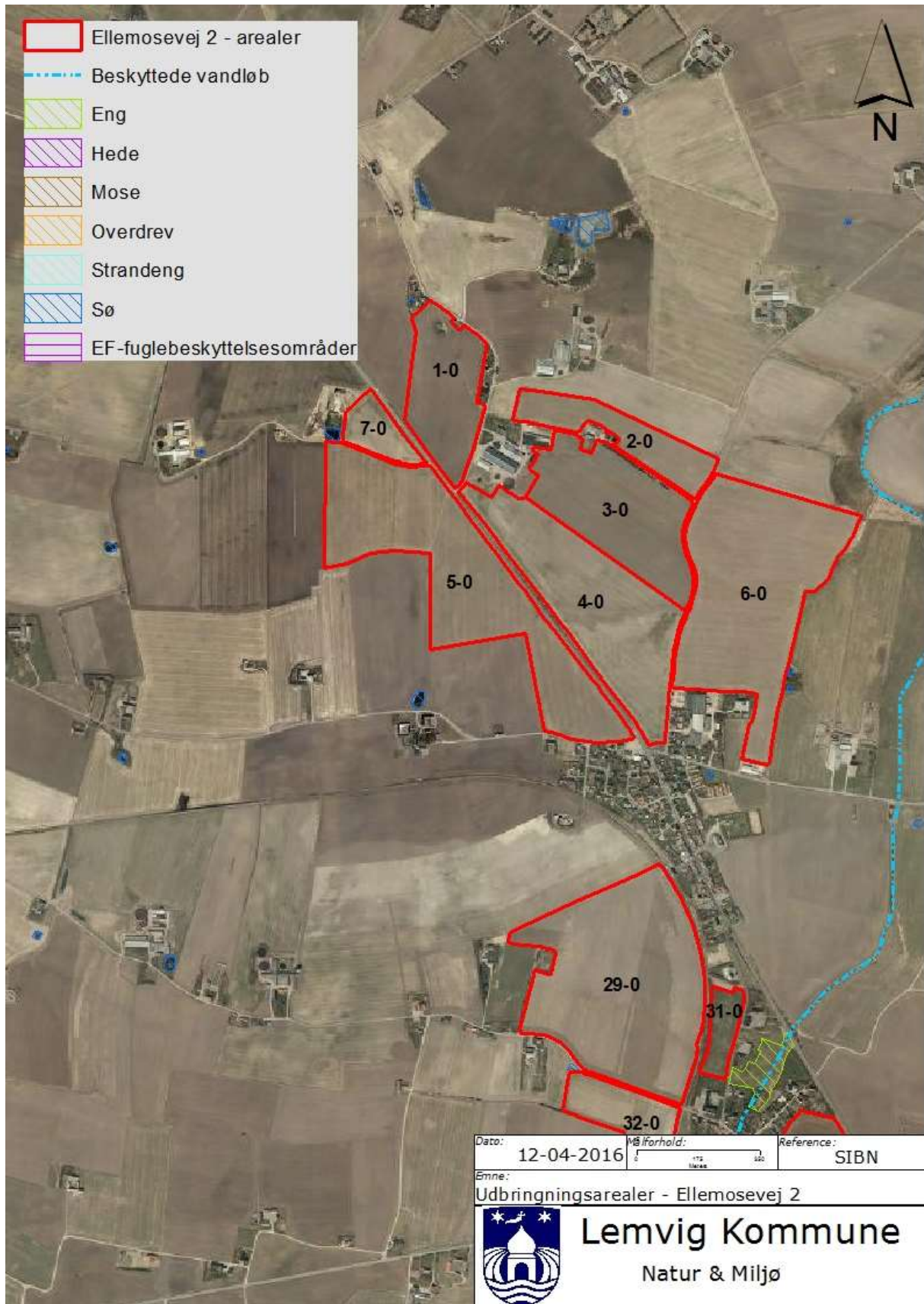

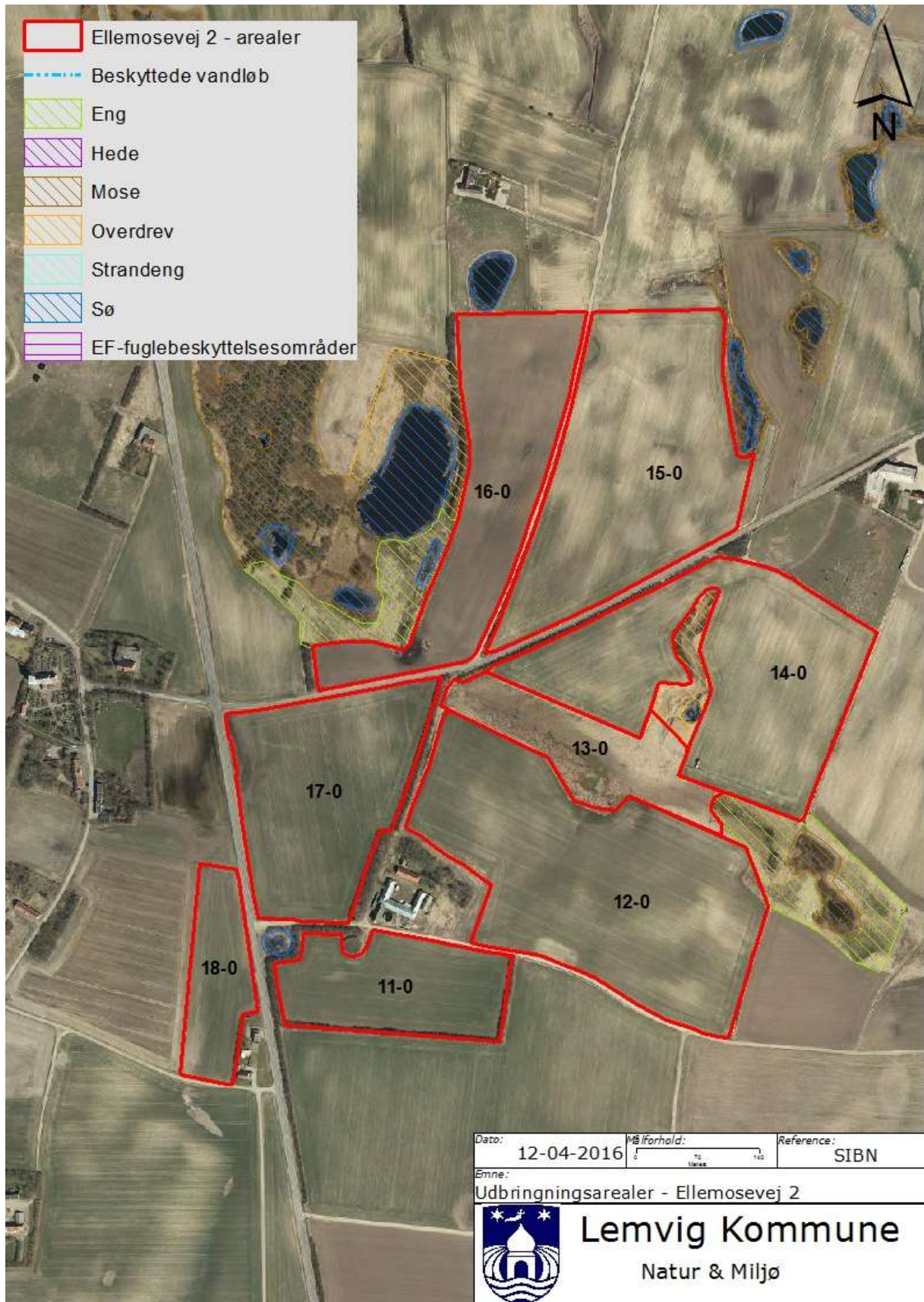

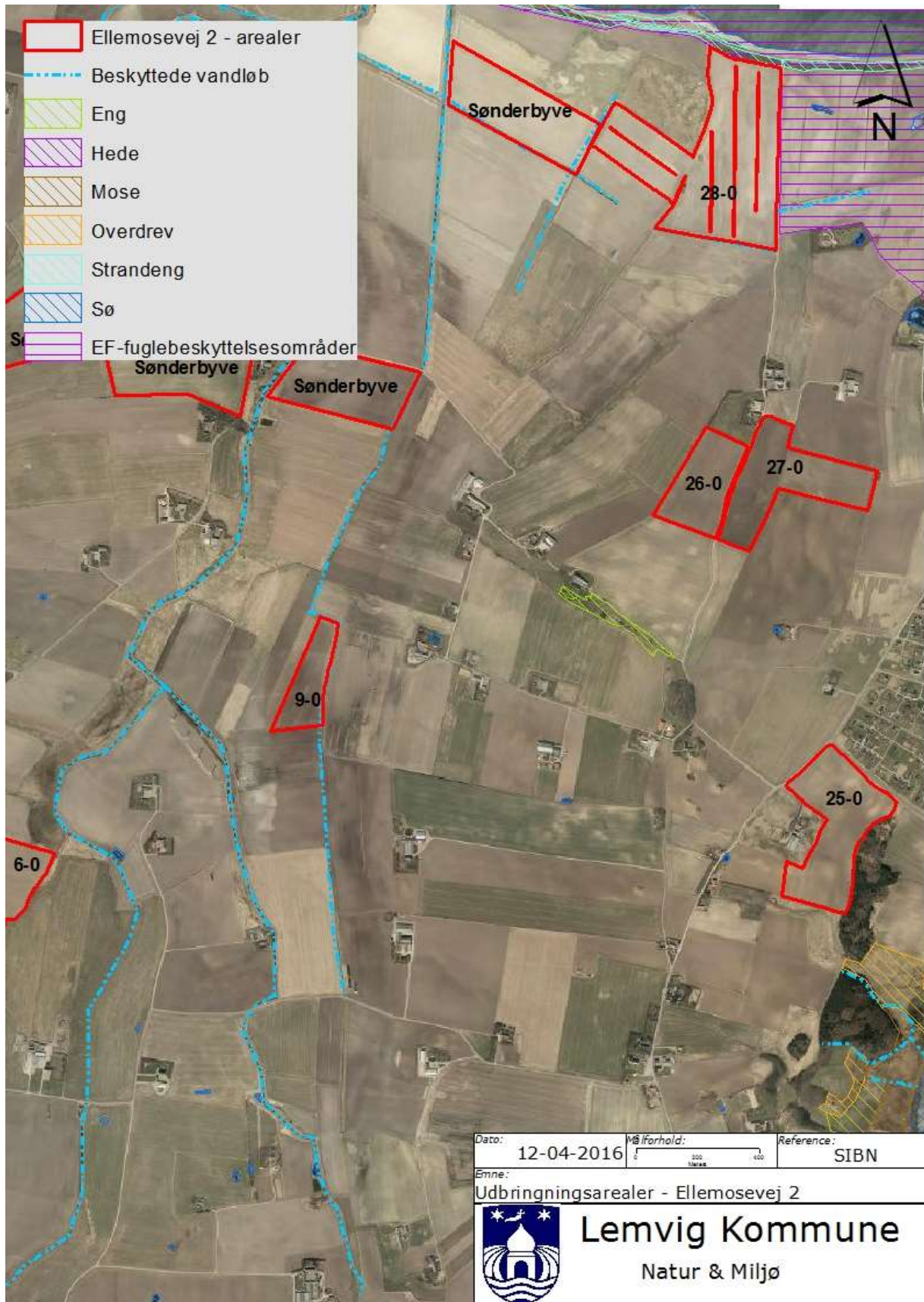

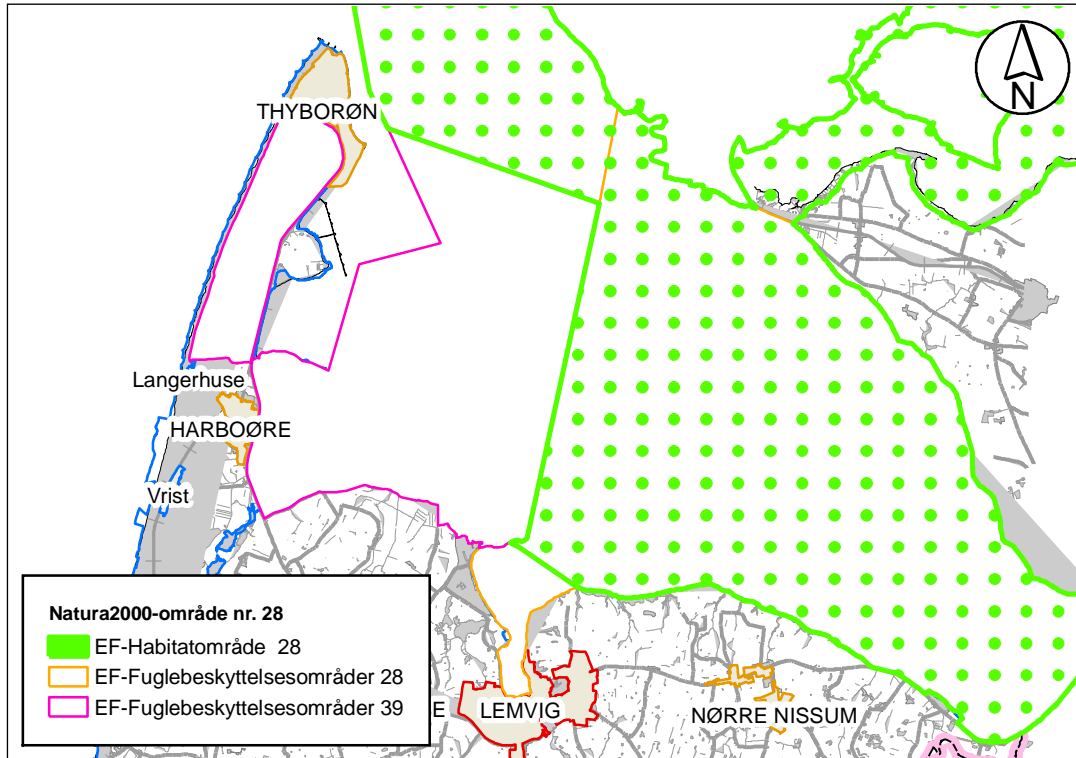

Bilag 6

Natura 2000 område nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Natura-2000 område nr. 28 omfatter i alt 0933.165 ha hav og landarealer og udgøres af 4 EF-fuglebeskyttelsesområder (F23, F27, F28 og F39) samt 1 EF-habitatområde (H28).

Figur 1: Natura 2000 område nr. 28

Området består af flere store marine delområder bl.a. Nissum Bredning, og består af lavvandede grunde mod vest, samt Limfjordens dybeste område Oddesund mod øst. Midt i området ligger den beskyttede og lavvandede Skibsted Fjord, og længst mod nordøst ligger det vidt forgrenede farvand omkring Agerø. Længst mod vest ligger på Agger og Harboøre Tange en række kystlaguner, som er meget vigtige levesteder for fugle. Strandenge, strandvolde og strandoverdrev dominerer den terrestriske del af området. Langs skræntfoden og i Dover Kil området findes de fleste af områdets værdifulde kildevæld og rigkær, mens områdets klittyper findes på Agger Tange.

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af stor betydning. Således forekommer en meget stor del af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige levesteder for de truede fuglearter alm. ryle og brushane. Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med åle-

græs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for lysbuget knortegås. Lagunesøerne på Agger og Harboøre tange er vigtige ynglepladser for især alm. ryle, brushane, klyde og hav- og dværgterne. Tangerne huser desuden væsentlige trækbestande af flere fuglearter. Dertil kommer, at flere af Natura 2000-områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter. Dover Kil området er unikt i kraft af sine store sammenhængende, men heterogene arealer med habitatnatur. Blandt Kilens vigtigste naturtyper er de store miks-forekomster af kildevæld og rigkær, der rummer flere naturperler med meget varieret flora karakteristisk for naturtyperne. Gul stenbræk, blank seglmos og piberensermos er arter som er eller har været kendt fra området og som på landsplan er meget sjældne. Odder er i dag vidt udbredt i området. Den vestlige del af Nissum Bredning er mindre sårbart Natura 2000 område, mens den østlige del – habitatområdet - er meget sårbart.

EF-habitatområde H28

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H28:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. H28			
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	* Klithede (2140)	
	Vadeflade (1140)	Havtomklit (2160)	
	* Lagune (1150)	Gråsklit (2170)	
	Bugt (1160)	Klitlavning (2190)	
	Rev (1170)	Næringsrig sø (3150)	
	Strandvold med enårige planter (1210)	Vandløb (3260)	
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Tør hede (4030)	
	Enårig strandvegetation (1310)	Kalkoverdrev (6210)	
	Strandeng (1330)	* Surt overdrev (6230)	
	Forklit (2110)	Hængesæk (7140)	
	Hvid klit (2120)	* Kildevæld (7220)	
	* Grågrøn klit (2130)	Rigkær (7230)	
	Arter:	Stavsild (1103)	Spøttet sæl (1365)
		Stor vandsalamander (1166)	Blank seglmos (1393)
		Odder (1355)	Gul stenbræk (1528)

De særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*). Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 28 (Nissum Bredning)

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

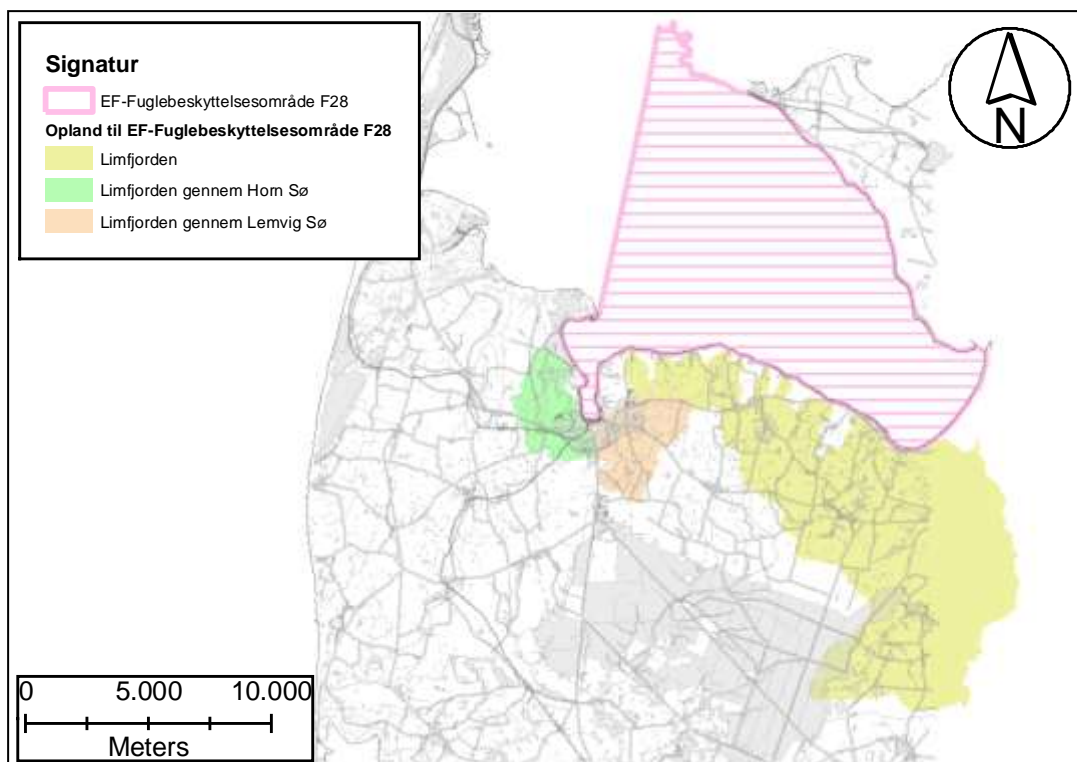
Udpegningsarterne for F28 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. F28

Fugle:	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
---------------	-------------	-------------------------

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Figur 2: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 39 (Harbøre Tange, Plet Enge og Gjeller sø)

Udpegningsarterne for F39 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 39F	
Fugle:	
Sangsvane (T)	Almindelig ryle (Y)
Kortnæbbet gås (T)	Brushane (Y)
Bramgås (T)	Fjordterne (Y)
Lysbuget knortegås (T)	Dværgterne (Y)
Klyde (Y/T)	Mosehornugle (Y)
Hvidbrystet præstekrave (Y)	

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydende antal.

Trusler for område nr. 28 (habitat og fuglebeskyttelsesområder)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Eutrofiering af vandområder, bl.a. lagunesøerne på Agger Tange, er af samme årsag en trussel for om-

rådets rastende ænder, hvinand, pibeand, krikand og spidsand.

På det terrestriske plan er en række naturarealer samt mulige levesteder for gul stenbræk og blank seglmos truet af randpåvirkning med næringsstofbelastning fra tilstødende dyrkede arealer samt af næringsstofbelastning fra luften. Den luftbårne kvælstofdeposition alene overskrider den nedre tålegrænse⁴ (10 kg N/ha/år) for størstedelen af naturtyperne og arterne.

- Pesticider og gifte i form af en række miljøfarlige stoffer udgør en trussel for både de marine og terrestriske naturarealer og arter.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og arter. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer er især en stor trussel for de ynglende vadefugle alm. ryle, klyde og brushane, men tilgroning er også en trussel mod mange trækfugle, fordi fourageringsmulighederne forringes. Tilgroning er ofte et resultat af eutrofiering.
- Uhensigtsmæssig hydrologi. Uhensigtsmæssig slusepraksis, dræning og grøftning er skyld i form udtørring og ustabil vandstand på de våde naturtyper. Udtørring er en trussel mod naturtypen samt mod fuglenes fourageringsarealer og redepladser.
Især for de ynglende vadefugle klyde, alm. ryle og brushane er periodiske problemer med for lav og for ustabil vandstand på engarealer og lagunesøer en trussel, da det fører til udtørring af fuglenes fourageringsarealer og redepladser. For de trækkende fugle krikand, spidsand og pibeand kan ændret vandstand i fourageringsområderne ligeledes være problematisk, idet deres fødegrundlag herved påvirkes.
- Hindring af landskabsdynamik som følge af anlæg ved Agger Tange er en trussel mod forklit og hvid klit i området, idet naturtypernes naturlige dynamik påvirkes.
- Invasive arter, der udkonkurrerer den naturlige vegetation både på de marine og terrestriske (især bjerg- og klitfyrr samt rynket rose) naturtyper.
- Forstyrrelser af fugleliv. Især terner og vadefugle generes i yngleperioden af rekreative aktiviteter og løse hunde.
- Prædation på ynglesteder fra bl.a. ræve, rotter, krager, store måger og mink udgør en alvorlig trussel mod især de jordrugende vadefugle og terner, idet prædatorerne æder fuglenes æg og unger.
Jagt er en trussel for især området's rastende ænder, pibeand, spidsand, krikand og for kortnæbbet gås og lysbuget knortegås.
Fiskeri i alle former er en trussel for de marine naturtyper og arter.

⁴ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

Målsætning

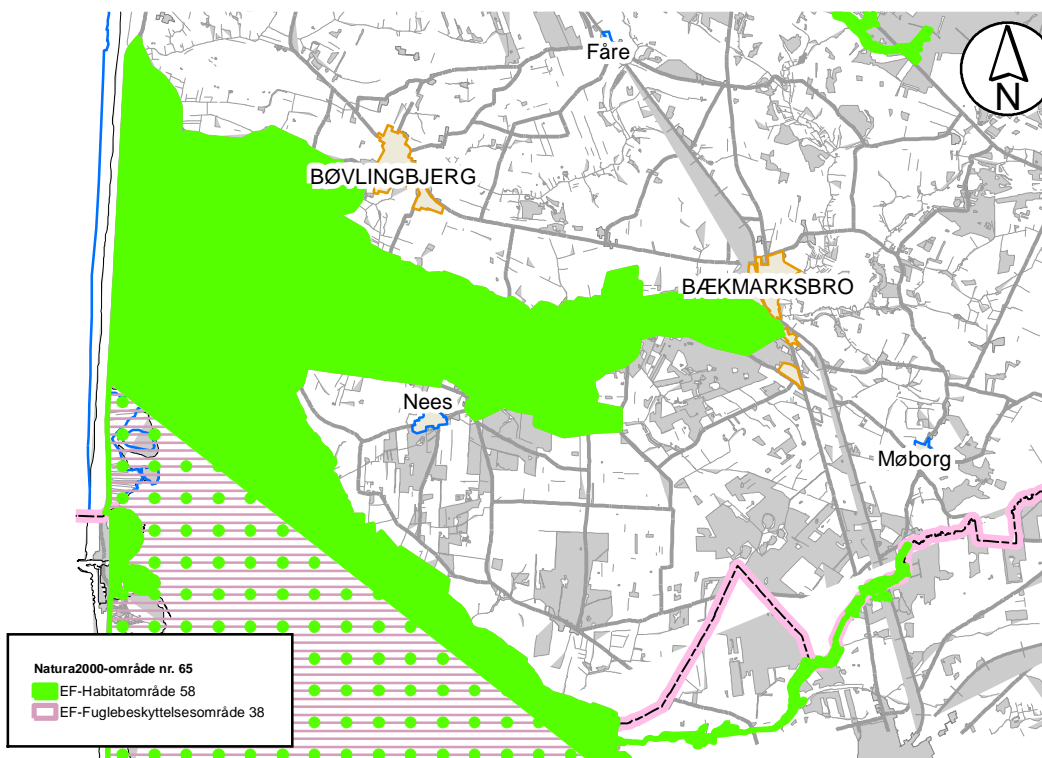
Det overordnede mål for Natura 2000-området er, at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus.

Målet er, at områdets hav- og kystnatur udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på dynamisk kystudvikling og reetablering af de hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, med velegnede, udbredte yngle- og rasteområder for hav- og kystfugle samt havpattedyr. De i området arealmæssigt dominerende marine naturtyper samt søer og laguner sikres. De i biogeografisk henseende vidstrakte strandenge sikres ligeledes.

Fuglebeskyttelsesområderne sikres som vigtige, velegnede levesteder for ansvarsarter samt for truede eller sjældne ynglefugle. Kystskrænterne med fine overdrev og klitter sikres. Dørvakil sikres som karakteristisk landskabelement i området med meget fine kildevæld og rigkær.

Beskrivelse af Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 omfatter 10.967 ha (6430 ha fjord, 4.537 ha land) og udgøres af 1 EF-fuglebeskyttelsesområde (F38) samt 1 EF-habitatområde (H58).

Natura 2000 område nr. 65

Nissum Fjord ligger som en lavvandet brakvandslagune bag den smalle klittange, Bøvling Klit. Fjorden er opdelt i tre bassiner, Ydre Fjorde (Yder Fjord og Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog, der afviger i økologiske kår og biologi. Ved Torsminde har Nissum Fjord forbindelse til Nordsøen via en sluse. Området nord for Torsminde fremtræder i dag som en mosaik af saltpåvirkede eller ferske græsningsarealer, høslætarealer samt ubenyttede områder, der henligger med højt græs, rørskov eller strandrørsump. Langs fjordens nord- og østside findes rørsump og strandrørsump i varierende bredde hvor især tagrør og strandkogleaks indgår. Indfjorden og Felsted Kog er omgivet af udstrakte rørskove. Fjanne Grønne, syd for Torsminde, består af strandeng, strandrørsump og strandoverdrev. Området indeholder også mindre partier med klitnatur øst for Torsmindevejen hvor vejen gennemskærer nogle af de østligste klittunger af Bøvling Klit. Mere klitnatur findes forskellige steder mellem Nørre Fjand og Felsted Odde samt på Fjandø i forbindelse med gamle strandvoldsdannelser. Ved Nørre Fjand ligger også et mindre hedeareal med både våd og tør hede. Syd for Bøvlingbjerg ligger fire søer, Indfjorden, Tangsø, Byn og Søndersund. omgivet af ferske enge og rørsump. De fire søer huser i danske sammenhænge en meget artsrig undervandsflora.

Området ved Nissum Fjord er udpeget for at beskytte naturværdier hvor de væsentligste er selve lagunen, de omgivende strandenge og områdets forskellige søtyper. Endvidere er formålet at beskytte levesteder for en lang række arter, hvor de truede arter plettet rørvagtel, almindelig ryle, brushane, splitterne, dværgterne og vandranke er de vigtigste.

Hertil rummer området en række forskellige naturtyper med mere begrænset udbredelse, f. eks klitnaturtyper, vandløb, overdrev og skovnatur. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række af yngle- og trækfugle.

Nissum Bredning er sårbart Natura 2000 område.

EF-habitatområde H58

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H58. Det foranstillede tal er artens/typens internationale nummer og de særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*):

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1831 Vandranke (*Luronium natans*)
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2160 Kystklitter med havtorn
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 2310 Indlandsklitter med lyng og visse
- 2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7230 Riggær
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 38

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf.

udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F38 er listet nedenfor:

(artikel 4, stk. 1)

Rørdrum, Ynglefugl
Pibesvane, Trækfugl
Sangsvane, Trækfugl
Bramgås, Trækfugl
Rørhøg, Ynglefugl
Plettet rørvagtel, Ynglefugl
Klyde, Yngle- og trækfugl
Hvidbrystet præstekrave, Ynglefugl
Pomeransfugl, Trækfugl
Engryle, Ynglefugl
Brushane, Ynglefugl
Lille kobbersneppe, Trækfugl
Splitterne, Ynglefugl
Fjordterne, Ynglefugl
Havterne, Ynglefugl
Dværgterne, Ynglefugl

(artikel 4, stk. 2)

Knopsvane, Trækfugl
Kortnæbbet gås, Trækfugl
Lysbuget korttegås, Trækfugl
Pibeand, Trækfugl
Krikand, Trækfugl
Spidsand, Trækfugl
Toppet skallesluger, Trækfugl
Stor skallesluger, Trækfugl

Trusler for område nr. 65 (habitat og fuglebeskyttelsesområde)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn er påvirket af næringsstoffer fra oplandet og/eller fosfor (også fra oplandet) frigivet fra søbunden. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af store tilledninger af næringsstoffer fra oplandet især Felsted Kog bassinet, hvor Storåen har sit udløb. På grund af den øgede belastning med næringsstoffer er ålegræssets udbredelse kraftigt reduceret fra starten af 1960'erne til i dag.
- Belastning med organisk stof. Damhus Å er belastet med organisk stof.
- Miljøfarlige/forurenende stoffer. Der er konstateret forekomster af pesticider og andre stoffer som kan være problematiske i forhold til påvirkning af økosystemet i Felsted Kog og i Mellem Fjord.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og deres vegetation men også for de mange trækfugle hvis fourageringsmuligheder forringes.
- U hensigtsmæssig hydrologi. I Nissum Fjord er en slusefjord og slusepraksis har stor indflydelse på saltholdigheden og vandstanden i fjorden. I vinterhalvåret er saltholdigheden typisk meget lav grundet stor vandtilførsel fra Storåen. Saltholdighedsforholdene er afgørende for planternes udbredelse i fjorden, og store udsving kan være kritiske for planterne. Specielt strandengene er afhængige af saltvandspåvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor i nogen grad til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller krav til vandstandsforhold, og nogle arter stiller krav til forholdsvis lav saltholdighed på ynglepladserne. Derudover er der udtørring som følge af dræning og grøftning, der udgør især en trussel mod forekomsterne af strandenge og ferske enge og påvirker dels naturtypernes tilstand samt deres kvalitet som levested og yngleplads for mange af udpegningsgrundlagets fuglearter.
- Luftbåren deposition af kvælstof overskrider laveste tålegrænse⁵ (10 kg N/ha/år) for alle terrestriske naturtyper i området. Højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) er overskredet for mindre arealer med sure overdrev og grå/grøn klit. For Visse-indlandsklit, græs- indlandsklit, tør hede og elle- askeskov og skovbevokset tørvemose er højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) overskredet for hele arealet. Det samme gør sig gældende for de to sø naturtyper: søbred med småurter og kransnålalge-sø (maks. 10 kg N/ha/år).

⁵ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

- U hensigtsmæssig drift. Intensiv skovdrift kan medføre, at områdets meget beskedne arealer med skovnaturtyper forringes eller ødelægges.
- Invasive arter der udkonkurrerer den naturlige vegetation. Især bjerg-fyr er konstateret på flere klitnaturtyper samt på våd og tør hede.
- Fysisk påvirkning. Som en følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mange af vandløbene inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold. Rørdrum og i mindre grad rørhøg og plettet rørvagtel er afhængig af større forekomster af gamle rør i rørsumpen, således at rørhøst eller anden arealmæssig begrænsning af større sammenhængende rørskove kan skade arternes ynglemuligheder.
- Prædation fra især ræv og mink (især på de jordrugende vadefugle og terner). Skarv udgør en trussel for laksebestanden, fordi de jager smolten, når den vandrer fra Storåen til fjorden.

Målsætning

Den store kystlagune Nissum Fjord og de omgivende strandenge karakteriserer i Natura 2000-området. Herudover indgår der flere større søer som vigtige landskabselementer. Nissum Fjords tre bassiner (Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog) og de større søer i området (Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn) og vandløbene sikres god-høj naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. De marine områder bør have en undervandsvegetation med stor horisontal og dybde udbredelse, således at der er et godt fødegrundlag for områdets mange fugle. Naturtyperne omkring Nissum Fjord sikres en god til høj naturtilstand. Det gælder især strandenge som arealmæssigt udgør størsteparten af den terrestriske natur. Men også områdets mindre forekomster af artsrige sure overdrev, tørre og våde heder, klitnaturtyper og rigkær sikres en god til høj naturtilstand. Arealet af våd hede øges, og der bør hvor det er muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne. I området prioriteres levesteder for den nationale ansvarsart vandranke. Ligeledes prioriteres levesteder for de nationale ansvarsarter knop-svane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, pibesvane, sangsvane og spidsand samt levestederne for de nationalt truede fuglearter alm. ryle, brushane, dværgterne, plettet rørvagtel og splitterne.

Områdets laksebestand bør sikres, således at den på sigt ikke er afhængig af udsætninger.

Bilag 7

Udvalgte vilkår fra miljøgodkendelse af 11. marts 2008:

5. Døde dyr

Animalsk affald, herunder døde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækkes således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6. Fluer

Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der iværksættes fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

9. Kemikalier

Kemikalier, der er klassificeret som giftige eller meget giftige, skal opbevares i aflåst giftrum. Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares utilgængeligt for børn og må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler samt foderstoffer.

11. Hygiejne

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

12. Påfyldningsplads for gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

13. Overfladeafløb

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

14. Gyllepumpe

Pumper til overpumpning af gylle fra beholder til gyllevogn skal sikres imod uheld. Dette gøres ved at fjerne sikringer eller afbryde strømmen til pumper, når de ikke anvendes, eller på anden vis sikre, at overpumpningen ikke kan startes ved uheld eller tekniske problemer.

15. Transport af gylle

Transport af gylle over en vejafstand på mere end 10 km fra ejendommen skal foregå i lukkede tanke med lastbil.

19. Begrænsning af lugtgener

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

20. Udspredning af gylle

Udspredning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning søges begrænset. Gyllen skal udbringes med slæbeslanger eller nedfælder.

Udbringning af flydende husdyrgødning skal, om muligt, ske på hverdage i tidsrummet 08-16, og må ikke give anledning til unødige gener ved nabobeboelser.

21. Uheld og driftsforstyrrelser

Virksomheden skal indrettes og drives så spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

30. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

Udvalgte vilkår fra tillægsgodkendelse af 11. feb. 2010:

1. Opbevaringskapacitet

Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

2. Opbevaring af fast husdyrgødning og ensilage

Der må udelukkende opbevares fast husdyrgødning og ensilage i markstak, hvis det placeres på arealer hvor alle afstandskrav til dræn m.v. overholdes. Stakke må ikke placeres i Plet Enge.

3. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112. Indsats i øvrigt skal ske jf. husdyrbrugets beredskabsplan.

4. Affald

Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild, og skal bortskaffes i hen-

hold til Lemvig Kommunes affaldsregulativ. Farligt affald skal opbevares i maskinhus.
Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i en engangsplastspand, og skal bortskaffes igennem en indsamlingsordning for klinisk risikoaffald. Klinisk risikoaffald skal opbevares i malkebotrum.

5. Olietanke

Der godkendes én olietank på 2.500 L tank fra 2008 placeret i maskinhuset.

Husdyrbrugets olietank er omfattet af "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 14. juni 2007".

Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

6. Olie og kemikalier

olieprodukter og kemikalier skal opbevares og håndteres på en måde, så der ikke opstår risiko for forurening.

Kemikalier, der er klassificeret som giftige eller meget giftige, skal opbevares i aflåst giftrum. Alle bekæmpelsesmidler skal opbevares utilgængeligt for børn og må ikke opbevares sammen med nærings- og nydelsesmidler samt foderstoffer.

Påfyldning og udvendig rengøring af maskiner herunder mark-sprøjte skal foregå på vaskepladsen.

7. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

8. Tømning af gyllebeholdere

Ved tømning af gyllebeholdere på Ellemosevej 2 og 4 skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring (selvlæssende gyllevogn).

9. Stalde og ammoniakfordampning

Spaltegulvet i kostalden samt kælvnings- og goldkostalden skal skrubes mindst 6 gange i døgnet med et interval på minimum hver 4. time, således at ammoniakfordampningen reduceres med mindst 20 %. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de sidste 5 år. Vedligeholdelse og eftersyn skal følge producentens anvisninger.

10. Spildevand

Ejeren af husdyrbruget skal indsende fyldestgørende ansøgning om tilladelse til udledning af spildevand/overfladevand senest 2 måneder efter godkendelsen er meddelt. Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via drænen.

11. Afløb fra ensilagepladser

Afløb, rør og pumper til og fra samlebrønden skal dimensioneres og udføres i overensstemmelse med DS 432 Norm for afløbsinstallationer.

12. Fosforanalyser

Der skal foretages fosforanalyser af udspretningsarealerne hhv. 4 og 8 år efter meddelt miljøgodkendelse af bedriften. Fosforanalyser skal foretages og dokumenteres efter en almen anerkendt metode.

13. For at kunne kontrollere at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning: Gødningsregnskaber.

Mark- og gødningsplaner, samt dokument med registreringer af afvigelse af samme.

Kvitteringer for indkøb af handelsgødning.

Fosfor i foder: Kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder.

Dyrehold: Relevante dele af virksomhedens regnskaber.

14. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

Udvalgte vilkår fra tillægsgodkendelse af 23. dec. 2011:

15. Produktionens omfang

Tillægget omfatter en årlig produktion på 350 malkekøer (10.500 kg mælk/årsko), 45 kvieopdræt (22 – 25,5 mdr.), 45 småkalve (0 – 3 mdr.) og 170 tyrekalve (40 – 60 kg).

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

16. Nitratudvaskning - overfladevand

Der skal etableres 1 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.

Tillægsgodkendelse af 17. oktober 2012:

Afgørelsen om tillægsgodkendelse fra 2012 er bortfaldet, da projektet ikke er taget i brug inden for tidsfristen på 2 år.

Udvalgte vilkår fra tillægsgodkendelse af 5. marts 2015:

1. Tidsfrist

Tillægsgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter at tillægget er meddelt.

2. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig produktion bestående af:

470 malkekvæg, 55 småkalve (0 - 3 mdr.), 65 kvier (22 – 25,5 mdr.) og 235 tyrekalve (40 – 60 kg), alle stor race.

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Indretning og drift af staldsystem i ny stald

Den nye stald skal udføres som sengebåsestald med spalter, robotskraber og linespil.

Robotskraberen skal indstilles til at skrabe gangarealet ved foderbordet hver time. Øvrige gangarealer skal skrubes minimum hver fjerde time.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbrugget.

Linespil med skraber skal installeres i langsgående og tværgående kanaler.

Der skal hver dag foretages skrabninger af kanalerne (langsgående og tværgående) hver ottende time.

Skraberen skal være forsynet med timer.

Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbrugget.

Bilag 8

